Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ,
...ДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...оной ... гарана | № 94 (16617) | 1984 оной апрелиин 22, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

Ленинэй туг доро, Коммунис партиин ударидалга доро— коммунизм байгуулалгын шэнэ илалтанууд тээшэ, урагшаа!

(КПСС-эй ЦК-гай Уряануудһаа).

...ИЛЬ СОО БОЛОҺОН БАЯРАЙ СУГЛААН

...байгуулхы зорилгонуудые шиидхэнэ. КПСС-эй, тэрэнэй Центральна Комитедэй бүхы ажал ябуулга вождиин захяа заабаринуудта үнэн сэхэ байлгаар нэбтэрэнхэй.

Партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлэн, совет хүнүүд габшагай ажалаараа Эхэ оронойнгоо экономическа ба өөрыгөө хамгаалха хүсэ бэхижүүлхые оролдоно, ашаг үрэ ехэтэйгээр, бүхы хүсөөрөө ажаллана. Социализм ба коммунизм тухай Ленинэй суртал һургаал Ильичэй түрэһэн үдэрые, Майн нэгэнэй һайндэрые шэнэ амжалтануудаар угтажа байһан манай арадай политическэ ба ажалай асари ехэ үүсхэл эдэбхидэ тодо хурсаар бэелнэ гэжэ үргэн олониитэ тоолоно.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан апрелиин 20-до Москвада, Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо болобо. Ниислэл хотын ба Москва шадарай үйлэдбэриин түрүүшүүл, КПСС-эй ветеранууд партийна, совет болон ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, эрдэм, соёлой ажал ябуулагшад, совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэд эндэ суглараһан байгаа. Гадаадын дипломадууд, хилын саанахи айлшад хабаадалсаба.

17. час. Нүхэд **К. У. Черненко, Г. А. Алиев. В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рыжкєв** гэгшэдэй ерэжэ һуухадань, баярай суглаанда хабаадагшад һууриһаа бодожо, нэрьемэ, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэнэрэй орлогшонор, СССР-эй Верховно Соведэй палатануудай түрүүлэгшэнэр, СССР-эй министрнүүд КПСС-эй МГК-гай ба МК-гай секретарьнар, ленинскэ партиин ветеранууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл, элитэ мэдээжэ эрдэмтэд, соёлой ажал ябуулагшад, сэрэгэй начальнигууд, ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд мүн лэ президиумдэ һуугаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй МГК-гай нэгэдэхи секретарь **В. В. Гришин** баярай суглаа нээгээ.

Советскэ Союзай Гимн зал соогуур һүр жабхалантайгаар соностоно.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь **В. И. Долгих** «Ленинэй һургаал ба хэрэг олон түмэнэй революционно зохёон байгуулхы ябуулгада бэелнэ» гэһэн элидхэл хэбэ.

Элидхэл ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтагдаа.

Баярай суглаанда хабаадагшад һууриһаа бодожо, «Интернационал» һүр жабхалантайгаар дуулаба.

Удаань һайндэрэй ехэ концерт табигдаһан байна.

(ТАСС).

...ИНЭЙ ҺУРГААЛ БА ХЭРЭГ ОЛОН ТҮМЭНЭЙ ...ЛЮЦИОННО ЗОХЁОХЫ АЖАЛ ЯБУУЛГАДА БЭЕЛНЭ

...И. Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойдо зорюулагдажа Москвада ...лоһон баярай суглаан дээрэ нүхэр В. И. Долгих элидхэл хэбэ

...на. Коммунис байгуулалтын гол шухала зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула тэдэ тодорхой харгы зам заажа үгэнэ. Сэсэн мэргэн үндэһэ һуури табигшынгаа захяа заабаринуудые хүтэлбэри болгон, манай парти шэлэһэн замаараа найдамтайгаар урагшаа дабшана. Манай ажабайдалда бии болоһон бүхы шэнэ, үрэ түгэс юумэ зохёохы ёһоор, баяжуулан, совет хүнүүдэй эб зе нэгэдүүлжэ, тэдэнэй хамтын ухаан бодолые, эршэ хүсые шиидхэгдээгүй зорилгонуудта, мүнөө үеын ба ерээдүй байдалай гол шухала асуудалнуудта элсүүлэн хабаадуулжа, тэрэ совет арадые урагшань хүтэлхэ хэлбэришэгүй хүсэл эрмэлзэлтэй байна!

КПСС-эй ЦК-гай февралиин ба апрелиин (1984 он) Пленумүүд, СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта, тэрэнэй нэгэдэхи сессиин хүдэлмэри энэ хүсэл эрмэлзэлыень, парти болон арадай эбдэршэгүй бата нэгэдэлые тодорхойгоор баталан харуулһан байгаа. Бүтэмжэтэй һайн хэрэгүүдые хүгжөөхэ, али бүхы талаарнь тододхогдоһон хараа шэглэлые — хүсэжэн жагсаһан социализмые нарижуулан һайжаруулха хараа шэглэлые бодото дээрэнь залан сэхээр бэелүүлхэ гэһэн партиин бата шиидхэбэрие нэгэн һаналтайгаар һайшаан дэмжээ.

Партийна ба гүрэнэй элитэ ехэ ажал яоуулагша, ленинизмын илан мандахын түлөө дүлэтэ тэмсэлшэ Константин Устинович Черненкые КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретаряар, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшээр һунгаһыень коммунистнууд, бүхы совет хүнүүд халуунаар һайшааба.

Константин Устинович хадаа ажабайдалай ехэ һургуули гараһан ленинскэ түхэлэй хүтэлбэрилэгшэ, манай агууехэ арадай үнэн сэхэ хүбүүн болоно гэжэ Совет ороной ажалшад тоолодог юм. Центральна Комитедэй нүхэр Черненкые хаанашье эльгээгээ һаань, тэрэ партидаа үнэн сэхэ, залан шууд байлгын, энэрхы һайхан сэдьхэлэй ба хани нүхэсэлэй ульгэр жэшээ харуулдаг байгаа.

КПСС-эй ЦК-гай февралиин ба апрелиин (1984 он) Пленумүүд дээрэ, байгша оной мартын 2-то һунгагшадтай уулзалга дээрэ Константин Устинович Черненкын хэлэһэн үгэнүүд соо дотоодын болон гадаадын политикын талаар КПСС-эй хараа шэглэлэй уг залгамжалжа байһаниинь тэмдэглэгдэһэн, партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдые, Ленинэй захяа заабаринуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ талаар манай ажал ябуулгануудай үргэн ехэ программа табигдаһан байгаа.

Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойе тэмдэглэхэдээ, манай Эхэ ороной аша туһада, хүн түрэлтэнэй аша туһада тэрэнэй хэһэн бүхы юумэнэй түлөө совет хүнүүд Владимир Ильичые гүнзэгы сэдьхэлһээ хүндэлжэ, талархажа байһанаа мэдүүлнэ. Ленинэй үзэл сурталай ба политическэ уг баялиг барагдашагүй ехэ юм. Бидэ хараа шэглэлээ тэрэнэй һургаалтай дахин, дахин шалганабди, туйлаһан амжалтануудаа ленинскэ ёһоор сэгнэхые, бодото юумэ һайнаар ойлгохые, ерээдүй тээшээ хёрхо хурсаар харахые оролдонобди. Ленинэй зааһан замаар урагшаа дабшахадаа, манай арад шэнэ түүхэтэ илалтануудые туйлаха байна гэжэ бидэ батаар ойлгонобди!

ЭКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА—ХҮГЖЭЛТЭ ТҮГЭС СОЦИАЛИЗМЫЕ НАРИЖУУЛАН ҺАЙЖАРУУЛГЫН ГОЛ ХУБИ

Нүхэдүүд! Ленинэй стратеги үндэһэн шухала зорилгонуудые шиидхэхын тула гол хубииень тодорхойлхо арга олгодог байһаараа шалгарна. Ленин иимэ ехэ бэлиг шадабаритай байгаа. Октябриин революциин һүүлээрхи түрүүшын жэлнүүдые дурсан һаная. Дотоодын ба уласхоорондын байдалай шэнжэтэй олон тоото орёо асуудалнууд Соведүүдэй ороной урда табигдаа һэн. Нэн түрүүн гартаа буу барижа, хүдэлмэришэн-таряашанай засагые хамгаалха шухала. Шэнэ түхэлэй, үнэхөөрөөшье арадай арми хэрэгтэй байгаа. Ленин түрүүтэй коммунистнуудай парти алдарта Улаан Армиие байгуулжа, манай революциин өөрыгөө хамгаалжа шадаха байһые элирхэйлэн харуулаа һэн.

Залуу Совет республикын гээгдэнги тулюур, империалис дайнһаа ехэ хохидолдо ороһон ажахы хуушанай байгуулалтаһаа уг залгамжалан абаһаниинь мэдээжэ. Граждан дайнһаа, гадаадын булимтархы ябуулгануудһаа уламжалан, орон доторхи байдал бүри хүшэр хүндэ болоһон байгаа. Заводууд хүдэлхэгүй, транспорт зогсоогдонхой, түлишэ дуталдажа байһан юм. Үгытэй ядуу, үлэсхэлэн хооһон байдал ажалша арадые зобоогшо һэн. Эдэ бүгэдэ Совет засагые айхабтар хүндэ хүшэр байдалда оруулжа, революциин аша үрые бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга олгохогүйһөө гадна, тэрэнэй үндэһэ һуурида ехэ уршаг тойбо татаа һэн.

Илалта туйлаһан революциин бата үндэһэ һуури, общиствын социальна дэбжэлтые хангаха экономическа орёо шухала асуудалнуудые бүтэмжэтэй һайнаар шиидхэхын тула Ленинэй оюун ухаан бодол хэрэгтэй байгаа.

Ажахын зорилгонуудые бэелүүлгэдэ бүхы партиие, үргэн ниитэ арад зониие элсүүлэн хабаадуулхын тула Ленинэй нугаршагүй хүсэл зориг, эмхидхэхы бэлиг шадабари хэрэгтэй байгаа. Имагтал социалис экономикые байгуулха гээшэ Октябриин туйлалтануудай хуби заяанай дулдыдаһан орёо шухала асуудалнуудай гол хубинь болоно гэжэ Владимир Ильич хёрхо мэргэнээр уридшалан хараһан байгаа. «Гүрэнэй экономическа байгуулалта хадаа мүнөө манай гол политика болохо ёһотой», — гэжэ тэрэ мэдүүлээ һэн.

1918 оной хабар Ленин социализм байгуулгын түсэбые дэлгэрэнгыгээр зохёожо заҺалһан юм. Партиин экономическа стратегиие, социалис ажахы эрхилэлгын шухала гол ёһонуудые тэрэ теоретическэ гүнзэгы удхатайгаар тодорхойлоо һэн. «Пролетариадай диктатурын үе сагай экономико ба политика», «Совет засагай ээлжээтэ зорилгонууд», «Агууехэ үүсхэл», «Коопераци тухай» гэһэн тэрэнэй гүнзэгы удхатай зохёолнууд, мүн бусад олон хүдэлмэри соо тэрэ үеын жэлнүүдэй халуун амисхаал мэдэрэгдэнэ, гэхэтэй хамта удаан болзоройэкономическа хараа шэглэл тодорхойлогдоно.

Ленинэй хараалһан программые бэелүүлхэдээ, большевигүүдэй парти, баатар габьяата хүдэлмэришэн анги, бүхы совет арад түүхэтэ богони болзорто ороноо индустрижүүлһэн, хүдөө ажахыгаа социалис ёһоор шэнэдхэн хубилгаһан, соёлой хубисхал хэһэн, өөһэдын мэргэжэл шадабаритай кадрнуудые хүмүүжүүлһэн, эрдэм, техникэ хүгжөөхэ харгы замуудые нээһэн байна. Тиигэжэ оронойманай экономическа шэнжэ шарай үндэһөөрөө хубилаа һэн. Манай Эхэ орон мүнөөнэй хүдөө ажахытай, түрүү соёлтой хүсэн түгэлдэр индустриальна гүрэн болоһон байгаа. Дайнай урда тээхи жэлнүүдтэ промышленна үйлэдбэриингөө хэмжээгээр Советскэ Союз дэлхэй дээрэ хоёрдохи, Европодо нэгэдэхи һуурида гараа бэлэй.

Мүнөө СССР хүгжэлтэ түгэс социалис общиствын материально-техническэ баазатай юм. Ороной арадай ажахын ниитэ нэгэн комплекс бүхы 1940 онойхитой адли национальна доход һара хүрэхэгүй саг соо, тэды шэнээн промышленна продукци 15 үдэр соо үйлэдбэрилдэг байна. Тэрэнэй гол зүйлэй олохон промышленна продукци үйлэдбэрилэн гаргалгаар дэлхэй дээрэ найдамтайгаар түрүү һуури эзэлжэ ябанабди.

Совет арадай шэн габьяата ажалаар байгуулагдаһан экономическа түгэлдэр хүсэн хадаа социальна зорилгонуудые шиидхэлгын, оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха арга шадабарие бэхижүүлгын, гадаадын политическэ эдэбхитэй хараа шэглэл бэелүүлгын бата үндэһэ һуури болоно. СЭВ-эй үндэһөөр тогтоогдоһон харилсаа холбоое хүгжөөн гүнзэгырүүлгэдэ совет экономикын ехэ хубитаяа оруулдагые тэмдэглэнгүй байхын аргагүй.

Экономико хадаа парти болон арадай зохёон байгуулхы ажал ябуулгын гол һалбари байгаа, мүнөөшье байһаар, хүгжэлтэ түгэс социализмые нарижуулан һайжаруулгада тэрэ тодорхой үүргэ дүүргэнэ. Эгээл тиимэһээ парти ажахын гол шухала асуудалнуудта анхаралаа ехээр хандуулна, тэдэниие шиидхэхэ харгы замуудые бэдэрнэ. Мүнөө энэ ушар шэнэ хүсэтэйгөөр бэелүүлэгдэнэ.

XXVI съезд, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүд дээрэ КПСС ороной экономическа ба социальна хүгжэлтын үргэн ехэ программа хараалаа. Тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ парти болон арад гол хүсэлэл оролдолгонуудаа гаргана. Хэрээ Ленинэй хэлэһэн үгэнүүдые дурдабал, энэ хадаа манай хүдэлмэриин, манай политикын гол зүйл болоно.

Нүхэдүүд! Мүнөө үедэ ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөлгэ мэтын айхабтар ехэ хэрэг бэелүүлжэ байнабди. Һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ нүхэр К. У. Черненко үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ тэмдэглээ һэн: «Бидэ урагшаа бушуу түргэнөөр дабшажа шадахабди, дабшахыешье хүсэнэбди. Экономикоёо хурдан түргэнөөр хүгжөөлгын асуудалнуудые һураггүй эршэмтэйгээр шиидхэжэ шадахабди, шиидхэхэшье ёһотойбди. Ушарынь юуб гэбэл, имагтал энээнэй үндэһэ һуури дээрэ арад зоной материальна ба оюун ухаан бодолой эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые бүри гүйсэд дүүрэнээр хангажа болоно». Энэ хадаа социально-политическэ, экономическа, эмхидхэлэй хэмжээ ябуулгануудые нэгэдүүлһэн үргэн ехэ зорилго мүн. Тэрэниие бэелүүлхэ гээшэ манай байгуулалтын булюу талые эрдэм, техникын хүгжэлтын туйлалтануудтай гүйсэд нэгэдүүлхэ, ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые саашадань хүгжөөхын тула эгээл таарамжатай эрхэ байдал байгуулха гэһэн удхатай.

Экономикодо хэгдэһэн гүнзэгы ехэ хуоилалта парти түсэолэлые хүтэлбэрилгые ажахы эрхилэлгые нарижуулан һайжаруулгатай нягтаар холбодог байна. Тиихэдээ социалис үйлэдбэри ажахын тоосоондо түшэглэхэ ёһотой гэһэн Ленинэй залан сэхэ захяа заабаринуудые үндэһэлэн баримталнабди. Имагтал тэрэ арадай ажахын бүхы участогуудай гаргашануудай ба үрэ дүнгүүдэй эгээл һайн тэнсүүриие хангаха, түсэбтэ даабаринуудые бэелүүлгын эгээл таарамжатай харгы замуудые бэдэрэлгые урмашуулха байна. Экономическа тоосооной удха шанарые, сэн, өөрынь үнэ сэн, ашаг олзо гэхэ мэтэ эрхэ нүхэсэлнүүдэй үүргэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Тобшолбол, ажахын тоосооной үндэһэ һуурие хаа хаанагүй эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлхэ, энэ талаар бэрхэшээл түбэгүүдые ушаруулжа байдаг бүхы юумэ усадхан зайсуулха гэһэн асуудалые мүнөө парти табина.

(Эхин. Үргэлжэлэлынь 2-дохи, 3-дахи нюурнуудта).

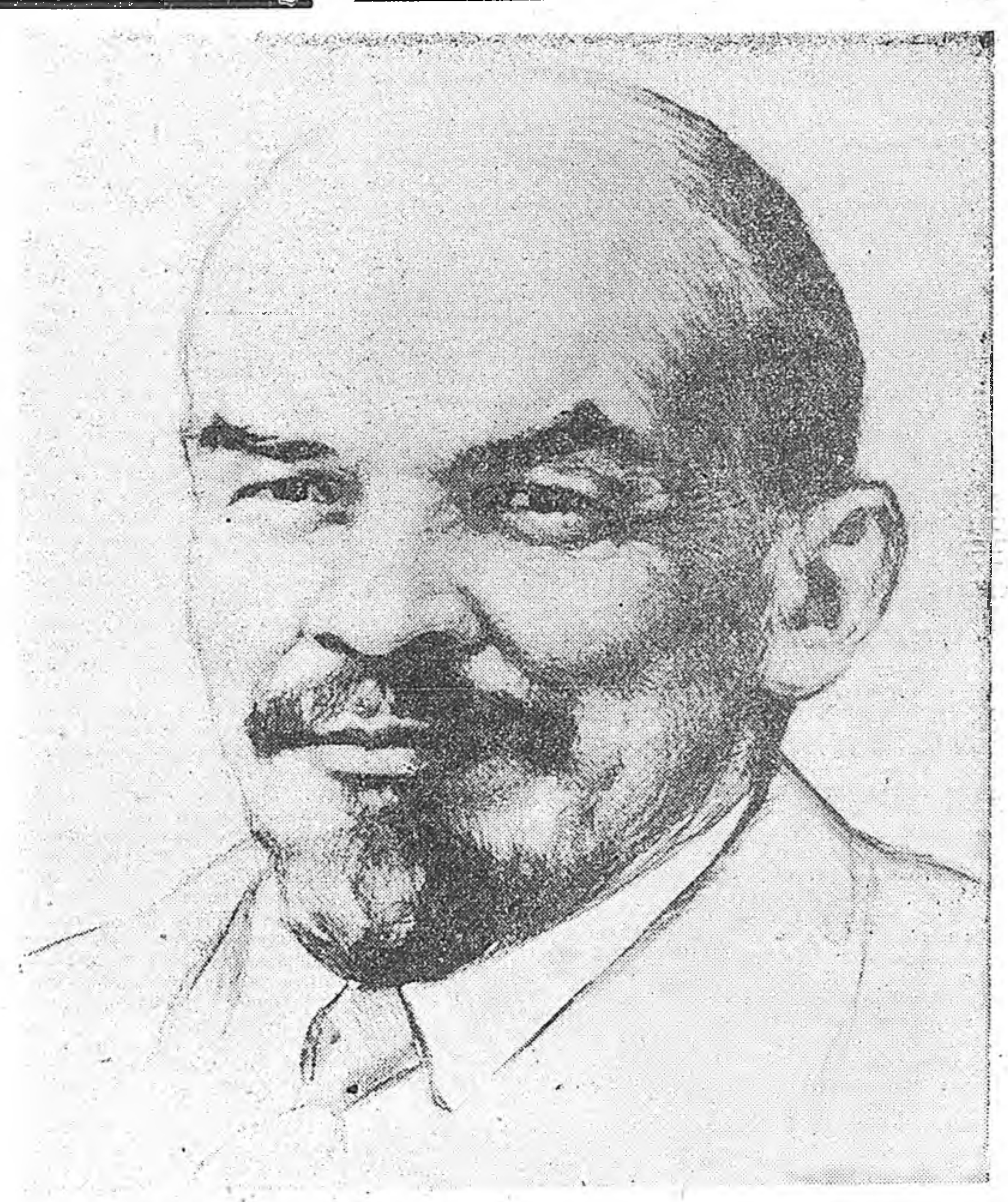

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

ЭРДЭМ, ТЕХНИКЫН ТҮЛӨӨ 1984 ОНОЙ ЛЕНИНСКЭ ШАНГУУДЫЕ ОЛГОХО ТУХАЙ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи эрдэм, техникын талаар Ленинскэ ба СССР-эй Гүрэнэй шангуудые олгохо комитедэй дурадхалые хаража үзөөд, КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

Эрдэм, техникын талаар 1984 оной Ленинскэ шангуудые олгохо:

1. Герман Константинович **Васильевта** — физико-математикын эрдэмэй доктор, СССР-Наукануудай академиин Химическэ-физикын институдай лабораториие даагша, Виктор Львович **Тальрозда** — СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент, энэл институдай директорэй орлогшо, Анатолий Николаевич **Ораевскидэ** — физико-математикын эрдэмэй доктор, СССР-эй Наукануудай академиин П. Н. Лебедевэй нэрэмжэтэ физическэ институдай таһагые даагша, Евгений Павлович **Маркинда** — физико-математикын эрдэмэй кандидат, энэл институдай ахалагша эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ — 1963—1978 онуудта толилогдоһон химическэ лазернуудые шэнжэлхэ талаар бүлэг зохёолнуудайнь түлөө.

2. Борис Борисович **Кадомцевта** — академик, И. В. Курчатовай нэрэмжэтэ Атомай элшэ хүсэнэй институдай отделениин директор, Виталий Дмитриевич **Шафрановта** — СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент, таһагай начальник, Олег Павлович **Погуцада** — физико-математикын эрдэмэй доктор, лабораториин начальник, энэл институдай хүдэлмэрилэгшэд, Роальд Зиннурович **Сагдеевтэ**—академик, СССР-эй Наукануудай академиин Замбуулинай шэнжэлгын институдай директор, Альберт Абубакирович **Галеевтэ** — физико-математикын эрдэмэй доктор, энэл институдай таһагые даагша, Лев Михайлович **Коврижныхта** — физико-математикын эрдэмэй доктор, СССР-эй Наукануудай академиин Юрэнхы физикын институдай лабораториие даагша — 1959—1980 онуудта толилогдоһон «Термоядерна тородиальна плазмын теори» гэһэн бүлэг зохёолнуудайнь түлөө.

3. Борис Александрович **Долгоплоскодо** — академик СССР-эй Наукануудай академиин А. В. Топчиевой нэрэмжэтэ Нефтехимическэ синтезэй институдай лабораториие даагша, Елена Ивановна **Тинякована** — химиин эрдэмэй доктор, энэл институдай ахалагша эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ — 1969—1982 онуудта толилогдоһон бүлэг зохёолнуудайнь түлөө.

4. Олег Александрович **Реутовтэ** — академик, Москвагай Гүрэнэй М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ университедэй кафедрые даагша — 1953 — 1982 онуудта толилогдоһон металлоорганическа химиин талаар хэһэн шэнжэлгэнүүдэйнь түлөө.

5. Иосиф Абрамович **Рапопортдо** — СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент, СССР-эй Наукануудай академиин Химическэ физикын институдай таһагые даагша — «Химическэ мутагенезэй үзэгдэл ба тэрэниие генетическэ талаһаань шэнжэлгэ» гэһэн бүлэг зохёолнуудайнь түлөө.

6. Валентин Лаврентьевич **Янинда** — СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент, Москвагай Гүрэнэй М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ университедэй кафедрые даагша, Борис Александрович **Колчиндо** — түүхын эрдэмэй доктор — 1978—1982 онуудта толилогдоһон «Новгородые түүхын-археологическа талаһаань шэнжэлгэнүүд» гэһэн бүлэг зохёолнуудайнь түлөө.

7. Николай Федотович **Казаковто** — техническэ эрдэмэй доктор, Москвагай К. Э. Циолковскиин нэрэмжэтэ Авиационно технологическа институдай кафедрые даагша, хүдэлмэриие хүтэлбэрилэгшэ, Николай Александрович **Лакинда** — энэл институдай ахалагша инженер, Николай Степанович **Артемовто** — техническэ эрдэмэй кандидат, Тамбовой «Комсомолец» гэжэ химическэ машина бүтээлгын заводой директор, Евгений Алексеевич **Котюргиндэ**—техническэ эрдэмэй кандидат, эрдэм-шэнжэлгын институдай таһагай начальник Юзеф Болеславович **Малевскидэ**, Геннадий Константинович **Харченкада** — техническэ эрдэмэй кандидадууд Украинын ССР-эй Наукануудай академиин Е. О. Патоной нэрэмжэтэ Электро-гагналгын институдай лабораторинуудые даагшанар — металл болон металлбэшэ материалнуудые диффузионно аргаар гагналгые зохёожо, үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлһэнэйнь түлөө.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Секретарь К. ЧЕРНЕНКО.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. ТИХОНОВ.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

ЛИТЕРАТУРА, ИСКУССТВО БА АРХИТЕКТУРЫН ТАЛААР 1984 ОНОЙ ЛЕНИНСКЭ ШАНГУУДЫЕ ОЛГОХО ТУХАЙ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи литература, искусство ба архитектурын талаар Ленинскэ ба СССР-эй Гүрэнэй шангуудые олгохо комитедэй дурадхалые хаража үзөөд, КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет 1984 оной Ленинскэ шангуудые олгохо гэжэ **тогтообо:**

1. **Герасимов** Сергей Аппполинариевичта — СССР-эй арадай артист, режиссер—һүүлэй жэлнүүдтэ буулгаһан кинофильмнүүдэйнь түлөө.

2. **Елизаров** Виктор Дмитриевичтэ — СССР-эй арадай архитектор, хүдэлмэриие хүтэлбэрилэгшэ, **Бородай** Василий Захаровичта — СССР-эй арадай уран зурааша, **Согоян** Фридрих Мкртичевичтэ — Армениин ССР-эй габьяата уран зураашад, скульпторнууд — Киев хотодо бодхоогдоһон «1941—1945 онуудай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай түүхын Украинын гүрэнэй музей» гэжэ мемориальна комплексын түлөө.

3. **Карим** Мустайда (Каримов Мустафа Сафичта) — Башкирай арадай поэт—«Долгое-долгое детство» гэжэ туужынь, «Не бросай огонь, Прометей!» гэжэ трагедиинь түлөө.

4. **Мыльников** Андрей Андреевичтэ — СССР-эй арадай уран зурааша, — «Испан триптихэйнь» түлөө.

5. **Образцов** Сергей Владимировичта — СССР-эй арадай артист — һүүлэй жэлнүүдтэ зохёожо табиһан зүжэгүүдэйнь, буулгаһан фильмүүдэйнь түлөө. (Үхибүүдтэ зорюулагдаһан литература ба искусствын зохёолнуудай түлөө шан).

6. **Цигаль** Владимир Ефимовичтэ — СССР-эй арадай уран зурааша, скульптор, **Кананин** Роман Григорьевичто, **Хавин** Владимир Иосифовичто — архитекторнууд — Новороссийск хотодо бодхоогдоһон «Граждан дайнай ба 1941—1945 онуудай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай баатарнуудта» гэһэн мемориальна комплексын түлөө.

7. **Щедрин** Родион Константиновичта — СССР-эй арадай артист, композитор — һүүлэй жэлнүүдтэ «Мертвые души» гэжэ оперо, хоорто, зорюулжа «Казнь Пугачева» гэжэ поэмэ, симфоническа оркестрэй наадаха «Баяр жабхаланта увертюрэ» зохёоһонойнь түлөө.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Секретарь К. ЧЕРНЕНКО.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. ТИХОНОВ.

ЛЕНИНЭЙ hУРГААЛ БА ХЭРЭГ ОЛОН ТҮМЭ

Арадай ажахын зарим hалбаринуудта бэелүүлэгдэжэ байhан үргэн хэмжээнэй экономическа туршалганууд энэ талаар бидэнэртэ туhалха ёhотой. Тэдэнэй үндэhэ hуури дээрэ хүтэлбэрилгын эгээл ашаг үрэ ехэтэй онол арга нэбтэрүүлхэ тухай эндэ хэлэгдэнэ. Хүдэлмэриингөө үрэ дүнгүүдтэ предприятинуудай hонирхолые шадамараар хэрэглэжэ, эсэсэй үрэ дүнгүүдэй түлөө тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ нөөсэнүүдые элирүүлгэдэ, эрхим шанартай, мүнөө үеын продукци гаргалгада ажалша коллективүүдые элсүүлхэ хэрэгтэй.

Манай түсэблэлгын ба хүтэлбэрилгын ажал ябуулгын эшэ үндэhэн, ашаг үрэ үйлэдбэриин ямар байдалтай байhан тухай, нөөсэнүүд болон тэдэниие хубаарилха тухай тодо hонор, саг соогоо хэгдэhэн мэдээсэлhээ дулдыдадаг гээшэ. Тоо бүридхэл болон хиналта айхабтар ехэ удха шанартай гэжэ Ленин тоолодог байгаа. Тэрээнгүйгөөр али бүхы участогай хэрэг байдалые зүбөөр сэгнэхын, шиидхэбэринүүдэй бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байлгые шалгахын аргагүй юм. Мүнөөнэй электронно-тоолон тодорхойлолгын техникэ, нютагай ба hалбари hалбариин мэдээсэлэй түбүүд хүтэлбэрилгын автомат түхеэрэлгэнүүд энэ хүдэлмэриие бүри үндэр дээдэ шатада гаргаха арга олгоно. Манай ажахын кадрнуудай тэрэниие эрхилхэ ехэ хүсэлэнтэй байгаа hаань, hайн бэлэй. Арадай хиналтын органуудай хүдэлмэриие саашадань hайжаруулха, энэ хэрэгтэ ажалшадые саг үргэлжэ олоор хабаадуулха хэрэгтэй.

Арадай ажахын ашаг үрые дээшэлүүлхэ, тэрэниие хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ талаар партиин бэелүүлдэг хараа шэглэл хадаа ниитын ажалай бүтээсын шиидхэхы удха шанаэ тухай Ленинэй захяа заабариин бодото бэелэл болоно. Тэрэниие таhалгаряагүйгөөр дээшэлүүлхэ гээшэ бүхы арга боломжонуудые элсүүлхэ эрилтэ табиhан асари ехэ комплексно зорилго мүн. Манайда иимэ арга боломжонууд ехэ. Энэ хадаа техническэ хүгжэлтэ дэбжэлтые али бүхы талаарнь хурдадхалга, кадрнуудай мэргэжэлые дээшэлүүлгэ, жаяг журам бэхижүүлгэ, үйлэдбэриин эмхидхэлые hайжаруулга болоно.

hүүлэй үедэ партиин абаhан эмхидхэлэй-политическэ ба экономическа шэнжэтэй хэмжээнүүд манай арадай ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөhэн байна. Олохон шатануудта шанарай үрэ дүнгүүд hайжаруулагдаа, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгдээ. Гэбэшье энэмнай имагтал хүдэлмэриин эхин гээшэ.

«Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэ нэн түрүүн томо ехэ индустриин материальна үндэhэ hууриие хангаха түлишэ, түмэр, машина бүтээлгэ, химическэ промышленность үйлэдбэрилгые хүгжөөхэ эрилтэ табина» гэhэн Ленинэй захяа заабари манайшье үе сагта тон шухала удха шанартай байна. Энэ хадаа ороной экономикые хурдан түргэнөөр хүгжөөлгын замда гаргаха талаар партиин хүдэлмэриин гол шухала шэглэлнүүдэй нэгэниинь байhаар.

(Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

Энэ зорилгые шиидхэлгэдэ ороноо электрижүүлхэ гэhэн Ленинэй суртал hургаалай удха шанарые, тэдэниие бэелүүлгын дүй дүршэлые сэгнэхэ гээшэ хүшэр хүндэ байна. Түлишын-элшэ хүсэнэй хүсэтэ баазатай Советскэ Союз өөhэдынгөө нөөсэнүүдээр эрилтэ хэрэглэмжэнүүдээ гүйсэд хангадаг байна. Манай үе сагта ГОЭЛРО-гой түсэб гэжэ тоологдохо Элшэ хүсэнэй программа иимэ байдалые найдамтайгаар батадхана. Тэрэнэй хэмжээнүүд айхабтар ехэ. Саашадаа ГОЭЛРО-гой түсэбтэ орходоо олон арбаад дахин ехэ хүсэ жэл бүри ашаглалгада оруулхые хараалагдана.

Түлишын-элшэ хүсэнэй асари ехэ комплекснуудые байгуулхаар, нүүрhэ, газ, болон нефть ехээр олзоборилхоор атомай элшэ хүсэ хурдан түргэн хүгжөөхөөр, гидроэлектростанцинуудай барилга үргэлжэлүүлхээр хараалагдана. Элшэ хүсэ алмалгын бүри эдэбхитэй политика бэелүүлхэ, түлишэ болон элшэ хүсэ үйлэдбэрилгые, хэрэглэлгые hайжаруулха гээшэ тон шухала. Элшэ хүсэнэй программые бэелүүлгэ арадай ажахын хурдан түргэн хүгжэлтэ хангаха, хүн зоной hуудал байдалые улам hайжаруулха байна.

Агропромышленна комплексые хурдан түргэнөөр хүгжөөлгэ хадаа мүнөө үедэ партиин бэелүүлжэ байдаг экономическа стратегиин шухала хубинь болоно. Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын тула гүрэнэй hомолhон айхабтар ехэ мүнгэ зөөриие үрэ түгэсөөр хэрэглэлгэ хүдөө ажахын ажалшадай хүсэлэл оролдолгонуудhаа горитой ехээр дулдыдана. Тэдэнэр газар таряалангай, мал ажалай продукци үйлэдбэрилгэеэ нилээд ехэдхэхэ зэргэтэй. Манай индустрида ехэ уялганууд табигдана. Тэрэ эрхим шанартай техникээр, үтэгжүүлгэнүүдээр, материально-техническэ бусад нөөсэнүүдээр колхоз совхозуудые саг соонь хангаха ёhотой.

Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл ябуулхадаа, парти бүхы hалбаринуудые оньhон техникээр зэбсэгжүүлгэдэ тодорхой нүлөө үзүүлжэ байhан Эсэгэ ороной машина бүтээлгые нарижуулан hайжаруулгада саг үргэлжэ анхаралаа хандуулна. Мүнөө шэнэ, бүтээсэ ехэтэй машинануудые, найдамтай түхеэрэлгэнүүдые, мүнөөнэй эрилтэнүүдтэ харюусаhан робототехникэ ба аппаратура зохёон бүтээхэ, хүнүүдэй ажалые хүнгэдхэхэ, алмаха талаар инженернүүд, конструкторнууд хүдэлмэришэд ехэ хүсэлэл оролдолгонуудаа гаргаха, зохёохы ухаан бодолоо элсүүлхэ ёhотой. Зохёолгын ба проект табилгын hалбарида дүй дүршэлтэй, мэргэжэл шадабаритай, бэлигтэй бэрхэ кадрнуудые түбхинүүлэн hууриужуулха гээшэ манай уялга ходоодоо байhан юм.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэ, үйлэдбэриин ашаг үрые үргэдхэлгэ эрдэм, техникэ хүгжөөлгэтэй таhаршагүй холбоотой. Оромнай эрдэмтэдэй түйлалтануудаар омогорходог. Гол шэглэлнүүдээр совет эрдэм наука дэлхэй дээрэ түрүү hуури эзэлнэ. Гэхэтэй хамта ажабайдал тэрэнэй арга боломжонуудые гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ эрилтэ табина. hүүлэй үедэ эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтые хурдадхаха талаар абтаhан документнүүд дотор энэ hалбариин ажал ябуулгануудай үргэн ехэ программа хараалагдаа. Үйлэдбэриие эрдэм ухаантай бүри нягта харилсаа холбоотой болгохын тула тодорхой оролдосотой хүдэлмэри ябуулха шухала.

Нүхэдүүд! Үйлэдбэриин хүдэлжэ байдаг гол фонднууд хадаа ороной национальна баялигай шухала хубинь мүн. Энэ айхабтар ехэ хүсые гамтай наринаар хэрэглэнгүй, станогуудые, түхеэрэлгэнүүдые бүри дүүрэн хүсөөрнь хүдэлгэнгүй, ашаг үрэ ехэтэй экономико хүгжөөжэ шадахагүй байнабди. hалбаринууд болон hалбаринууд хоорондын тэнсүү бэшэ үзэгдэлые усадхан зайсуулха, түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүдэй хүдэлмэриин халаание дээшэлүүлхэ гээшэ энэ зорилго бэелүүлгын нүлөө ехэтэй хэрэгсэлнүүд мүн. hайн түхэлэй продукци гаргаха талаар hүүлэй жэлнүүдтэ ашаглалгада оруулагдаhан үйлэдбэриин хүсэнүүдые саг соонь хэрэглэхэ гээшэ ехэ удха шанартай.

Бидэ имагтал мүнөөдэрэйнгөө ажал хэрэгүүдээр ажаhуужа шадахагүйбди. Эрдэм, техникын мүнөө үеын түйлалтануудай үндэhэ hуури дээрэ арадай ажахын бүхы hалбаринуудта үйлэдбэриин фонднуудые саг үргэлжэ шэнэлжэ байха гээшэ экономико хүгжөөлгын хэлбэришэгүй эрхэ нүхэсэл болоно гэжэ парти тоолодог юм. Предприятинуудые hэльбэн шэнэлхэ, эдэ зорилгонуудта түхеэрэлгэ болон капитальна hомолголгонуудые түбхын түрүүлэн гаргашалха, барилгашадай түсэбүүд дотор тэдэниие гол шухала гэжэ тоолохо гэhэн зорилго эдэбхитэйгээр табигдана.

1983 ондо удаан болзорой урьhаламжа үгэдэг хэрэгтэ түйлагдаhан hайн үрэ дүнгүүдые саашадань хүгжөөн батадхаха хэрэгтэй. Бүхы барилгын хэрэгые үндэhөөрнь hайжаруулхын, ашаглалгада оруулха гол барилгануудта бүхы хүсэеэ, мүнгэ зөөриеэ гулидхаха, капитальна hомологгонуудай ашаг үрые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын, тэдэниие барилгын болзорые хороохын тула ехэ юумэ хэхэ хэрэгтэй.

Материальна нөөсэнүүдые гамтай hайнаар ашаглаха гээшэ ёhотойл бүгэдэ арадай хэрэг болоно. hүүлэй жэлнүүдтэ энэ талаар бага бэшэ юумэн хэгдээ. Гэбэшье эндэ арга боломжонууднай айхабтар ехэ. Жэшээнь, манай ажахын мүнөөнэй хэмжээндэ ниитын продуктын түхэриг бүхэндэ оройдоол 1 мүнгэнэй материальна гаргашануудые хороохоной ашаар 13 миллиард түхэригэй национальна доход нэмэжэ абаха арга олгоно. Гэхэтэй хамта продукци үйлэдбэрилгэдэ түүхэй эд, түлишэ, элшэ хүсэ болон материалнуудые гаргашалга тиимэ ехээр хороогдоногүй. Проект табилгын үедэ эдэ асуудалнууд ходоодоо гүнзэгыгөөр хараада абтанагүй, нөөсэнүүдые алмаха ябадал хангалтагүй удаанаар нэбтэрүүлэгдэнэ. Зарим ажалша коллективүүд энэ талаар анхаралаа багаар хандуулна. Зарим газарта нютагай түхэлэй түлишэ анхаралда абтанагүй, газ, нефтиин үнэтэ шухаг продуктнууд эзэн ёhоор гаргашалагданагүй. Материальна нөөсэнүүдтэ гамтай hайнаар хандаха гээшэ манай түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгын хэлбэришэгүй шухала нүхэсэл болоно. Ленинэй хэлэдэгэй ёhоор, алмалта арьбалалтада хабаатай бүхы юумэн тухай хөөрэлдөө хэхэ бэшэ, харин тодорхой хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй.

Арадай ажахые хүгжэлтын хурдан түргэн замда гаргалга продукциин шанарые үндэhөөрнь hайжаруулгаhаа, тэрэнэй бата бэхи байлгаhаа дулдыдана. Энэ талаар эрилтэнүүд хэмжээлэшэгүйгөөр ургаа. Тэдэнэй хэмжээндэ гарахын тула эрдэм, техникын шэнэ түйлалтануудые хэрэглэхэ, гүрэнэй стандартнуудай үүргэ нилээд дээшэлүүлхэ, техническэ хиналтын албанай ажал ябуулгые hайжаруулха шухала. Ажалдаа голодоhо гаргагшадта хүн зондо хэрэггүй эд бараа гаргадаг хүнүүдтэ шанга эрилтэ табиха зуураа, заводойнгоо тамгын нэрэ хүндые, хүдэлмэришэн нэрэеэ үндэр дээрэ абажа ябадаг хүнүүдые моральна ба материальна талаарнь урмашуулха хэрэгтэй.

Нүхэдүүд! Арадай ажахые хүгжөөхэ, тэрэниие улам эршэдхэхэ, үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ гээшэ бидэнэртэ гансал урдаа табиhан зорилго хэзээдэшье болодоггүй юм. Энэ хадаа арад зоной hуудал байдалые хэлбэришэгүйгөөр hайжаруулгын эрхэ нүхэсэл болоно гэжэ манай парти хододоо тоолодог байна. КПСС-эй гол зорилго иимэл даа.

Парти энэ хараа шугамые саг үргэлжэ бэелүүлнэ. Байгша ондошье национальна олзо доходой бүхы үргалта совет хүнүүдэй hуудал байдалые hайжаруулха хэрэгтэ зорюулагданхай. Хүн зоной абадаг ашаг олзо ургана. Манай бэелүүлжэ байгаа Эдеэ хоолой программа баhал арад зоной ажабайдалые саашадань hайжаруулха хэрэгтэ шэглүүлэгдэнхэй. Гэр байрын хэды үргэнөөр баригдадагынь бүгэдэндэ мэдээжэ. Шэнэ гэр байрануудые барижа ашаглаха талаар табан жэлэй даабаринуудай гүйсэд дүүргэгдэхын түлөө КПСС-эй Центральна Комитет болон Правительство бүхы юумэ хэнэ. Бии байhан гэр байрын фондые hайнаар хэрэглэхэ, бараг hайн гэр байрануудые ямаршье үндэhэ баримтагүйгөөр задалха ябадалтай тэмсэхэ тушаа нютагай органуудай оролдолго ехээр гаргадаг байгаа hаань, хүнүүдые гэр байраар хангаха асуудал түргэнөөр шиидхэгдэхэ hэн.

Мүнөө арадай хэрэглэмжын эд товар үйлэдбэрилгые, хүн зониие хангалгын гуримые хүгжөөхэ комплексно программа зохёогдожо байна. Үргэн хэрэглэлэй эд товараар хүн зониие hайнаар хангаха, тэдэ хэрэгсэлнүүдые бүри ехээр бүтээн гаргаха, ассортиментыень үргэдхэхэ, шанарыень hайжаруулха хэмжээнүүдые парти, правительствомнай абана.

Энэ хэрэг гансашье Хүнгэн болон Нютагай промышленностьда бэшэ, мүн тэрээндэ хабаатай, сэхэ хабаагүй бусадшье бүхы предприятинуудта бэелүүлэгдэхэ зорилго болоно. Эд товараар хүн зоной хэрэглэмжые хүсэд дүүрэн хангаха, хүнүүдые соёлой, ажаhуудалай болон медицинын талаар хангалгые hайжаруулха зорилгые шиидхэхэ талаар нютагуудай советскэ болон ажахын органуудай үүргэ харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэг ехэхэн удха шанартай.

Хубаарилгын хэрэгые гуримшуулха тушаа парти саг үргэлжэ анхаралаа хандуулдаг. Үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ, ажалай болон хэрэглэмжын хэмжээе хинаха, ажахын тоосоото бригадануудай ажалай нүлөөе үргэдхэжэ, ажалша коллективүүдые эдэбхижүүлхэ хэмжээнүүд абтана. Хэгдэhэн ажалай түлөө урмашуулга, шагнал үрэ дүнгүүдтэй холбоотойгоор хэрэглэгдэдэг болоо. Энэ хүдэлмэриие саашадань үргэлжэлүүлхэ. «Габшагай ажалые hайшаахадаа, хэрэглэмжые харалсанабди. Тэрээнгүйгөөр габшагай ажал гээшэ миил хооhон hанал бодол, үүлэн шэнги болошохол. Яагаашье hаа, бидэ материалистнууд ха юмбибди» гэhэн Ленинэй эрилтэ саашадаашье бэелүүлэгдэхэ ёhотой.

Бүгэдэ арадай социалис мүрысөөн олониитын эдэбхиие, зохёон байгуулхы хүсые хүгжөөхэ шухала зэбсэг болоно. Манай экономикые саашадань ашаг үрэ ехэтэй болгохо гол шэглэлтэйгээр энэмнай мүнөө дэлгэрүүлэгдэнэ. Ажалай бүтээсые түсэбhөө гадуур 1 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үнэ сэнгые нэмэлтэ болгон 0,5 процентээр хямдаруулха гэhэн партиин уряае ажалшад үнэн зүрхэнhөө hайшаан дэмжээ.

Эдэ тоонууд хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигенциин ажалай мүрысөөнэй тодорхой хараа шэглэлынь боложо үгэнэ.

Ажалые hайнаар бүтээхын түлөө оролдолго ашаяа харюулна. 1984 оной нэгэдэхи кварталда промышленна продукци үйлэдбэрилхэ түсэб 102 процент дүүргэгдэжэ, үнгэрhэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, тэрэнэй ургалтань 4,9 процентээр ехэ болоhон байна. Ажалай бүтээсэшье дээшэлүүлэгдээ. Мяха, hү, үндэгэ худалдалга ехэ болоо. Транспорташье яhала hайнаар хүдэлнэ. Гэбэшье hанаагаа амарха үндэhэн үгы. Саашадаашье түсэбэй болон гүйсэдхэлгын журамые бэхижүүлхэ хүдэлмэриин бүхы участогуудта тобоймо үрэ дүнгүүдые түйлаха хэрэгтэй.

Манай түсэбүүд арад зоной hанал бодолтой таарана. Хараалагдаhан юумые заатагүй бэелүүлхэ гээшэ бидэнэй эгээл хүндэтэй патриотическа болон интернациональна уялга мүн. Манай Эхэ ороной саашанхи экономическа болон бэеэ хамгаалгын хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, совет хүнүүдэй ажабайдалые hайжаруулхын түлөө үдэр бүхэн габшагай шанга, hайн hайхан ажал хэрэгээр билтарма байха зэргэтэй.

ЛЕНИНСКЭ ПАРТИ—ОЛОН ТҮМЭНЭЙ СОЦИАЛЬНА ЗОХЁОХЫ ЭДЭБХИИЕ БАДАРУУЛАГША ХҮСЭН

Нүхэдүүд! Дайшалхы марксистска парти бии болгоhон ушар Ленинэй агууехэ түүхэтэ баатаршалга болоно. Революционернүүдэй коммунис организаци, Ленинэй хэлэhэнэй ёhоор, «Россиие урбуулжа хаяhан» байна. Тэрэ хүдэлмэришэн ангиие, бүхы ажалшадые шэнэ байгуулалтын илалтада, хүсэн түгэс социализмда асараа.

Совет арадай хатуужаhан манлай болохо Ленинэй парти мүнөө 67 жэлэй туршада айхабтар томо социалис гүрэниие батаар хүтэлбэрилэн, hайн hайхан уг зорилготойгоор, социальна тэгшэ эрхын, демократиин болон эб найрамдалай гуримуудые нягтаар сахижа байна. Тэрэ ажалшан арадай бүхы найдалые дүүрэнээр харюулжа, хамаг бэрхэшээлтэ шалгалтануудые дабан, манай орониие хүтэлнэ.

Олониитын эдэбхиие бадаруулан хүгжөөхэ, шэглүүлхэ, тэдэниие үзэл сурталай, эмхидхэлэй талаар нягтаруулха, урагшань дахуулан ябаха гээшэ партиин илалтануудай дундаршагүй хүсэниинь болоно. «Дэлхэй дээрэхи эгээл гайхамшагта хүсэндэ — хүдэлмэришэн болон таряашадай хүсэндэ тушэглэдэг ушарнай манай бүхы түйлаhан илалтын гаршэ жэшээ болоно» гэжэ В. И. Ленин онсолон тэмдэглэhэн байна. Коммунис партяар шэрээгдэhэн совет общестын социально-политическэ нэгэдэл, СССР-эй арадуудай аха дүүгэй хани барисаан энэ хүсые хэдэн оло дахин бата бэхи болгоо.

Партиин болон арад зоной hанал бодол, ажал хэрэгүүдэйнь таhаршагүй нэгэн байhаниинь, ажалшадай КПСС-эй Центральна Комитедые нягтаар тойрон жагсадагынь — коммунис байгуулалтын шэнэ илалтануудта амжалтатайгаар дабшаха түшэг тулгууримнай болоно үгэнэ.

Парти уг залгамжалалгын гуримые сахижа, өөрынгөө политическэ хараа шугамые табихадаа, зохёон байгуулхы ёhоор хандадаг. Тэрэ ажабайдалай бүхы эрилтэнүүдые саг соонь хараада абажа, шухала болоhон асуудалнуудые шиидхэжэ, манай хүгжэлтын гол зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ олониитые эмхидхэдэг байна. Парти обществынгоо ажабайдалые ленинскэ ёhоор, сэсэн мэргэнээр, шууд сэхээр хүтэлбэрилхэ, залан шэглүүлхэ үүргэеэ бэелүүлэн, өөрынгөө XXVII съездые угтажа байна.

Арбан найман миллионhоо үлүүтэй коммунистнууд, тэдэнэй дүрбэнэй гурба шахуу хубинь материальна үйлэдбэридэ хүдэлжэ байдаг хүнүүд, 430 мянган эхин партийна организацинууд — КПСС-эй мүнөөдэрэй айхабтар ехэ хүсэниинь болоно.

Партида үнгэрэгдэhэн тоосоонууд болон hунгалтанууд коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ hайн hургуули болоо. Партийна организаци бүхэнэй эдэбхи үүсхэлые саашань дээшэлүүлхэ, ажалша коллективүүдэй политическэ хүсые бэхижүүлхын түлөө Центральна Комитет ехэ оролдолго гаргана. Бүхы шатануудта, илангаяа тэрэнэй шухала звено болохо бригадануудта партийно-политическэ хүдэлмэриие hайжаруулха гээшэ үргэн ниитэ хүн зоной социальна болон ажалай эдэбхиие саашадань дээшэлүүлхэ эрхэ нүхэсэл мүн.

Бүхы ажалшадай өөhэдынгөө эдэбхиие гаргахаар таарамжатай hайн эрхэ байдал хаа хаанагүй бии болгохо шухала гэжэ Ленин партийна болон советскэ органуудай, коммунистнуудай урда эрилтэ табидаг байгаа. Мүнөө үедэ тэрэниие бэелүүлхэ арга боломжо хэзээ хэзээнэйхиhээ ехэ болонхой. Ниитэ арадай гүрэмнай хүгжэлтынгээ шэнэ шатада хүрөө. Совет хүнүүдэй соёл болбосорол эрид ургаа.

Манай обществын политическэ системые, нэн түрүүн арадай депутадуудай Советүүдэй хүдэлмэриие саашадань нарижуулан hайжаруулха гээшэ олониитые эдэбхижүүлхэ ехэхэн нөөсэ арга боломжо болоно. КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленум дээрэ тэмдэглэгдэhэнэй ёhоор Конституци соо батадхагдаhан гэдэнэй засагые саг үргэлжэ, хаа хаанагүй батадхаха, тэдэнэй ажал ябуулгын онол аргые, шэнжэ шанарые улам hайжаруулха гол зорилгомнай болоно. Соведүүд болон хүн зоной хоорондохи холбоо барисаае бэхижүүлхэ, профсоюзуудай, комсомолой болон ниитын бусад организацинуудай хүдэлмэриие hайжаруулха, абтаhан Хуулиин ёhоор ажалша коллективүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ гээшэ социалис демократиин бодото бэелэл болоно гэжэ парти тоолодог.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ, ХАРИЛСАА ХОЛБООНОЙ ЗАМАЙ БААТАРНУУДТА

СССР-эй БА ИНДИИН КОСМОНАВТНУУДТА СОВЕТ ҮНДЭР ДЭЭДЫН ШАГНАЛНУУД КРЕМЛЬ СОО БАРЮУЛАГДАБА

Гагаринай одото замые үргэлжэлүүлэн, уласхоорондын арбан нэгэдэхи экипаж, тэрэ тоодо совет-индиин космонавтнууд, совет газар дайда дээрэhээ ниидхүүлэгдэжэ, замбуулинай дайдада шэнжэлгэнүүдые хэhэнээ бусажа ерэбэ: СССР-эй ба Индиин түлөөлэгшэд научна шухала программануудые амжалтатайгаар бэелүүлхэдээ, хоёр ороной хоорондохи хани барисаае улам бэхижүүлhэн байна. Арадуудай хани барисаанай улам бата бэхи байха тума орёо нарин техникэ бүри ехэ аша үрэ үгэдэг.

Ю. В. Малышев, Г. М. Стрекалов, Ракеш Шарма болон тэрэнэй дублер — Равиш Мальхотра гүрэнүүдэйнгээ этигэл найдалые нэрэтэй солотойгоор харюулба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. У. Черненко замбуулинай баатарнуудта Советскэ Союзай үндэр дээдын шагналнуудые апрелиин 20-до Кремль соо барюулба.

Шагналнуудые барюулха үедөө нүхэр К. У. Черненко үгэ хэлээ.

К. У. ЧЕРНЕНКЫН хэлэhэн үгэ

Хүндэтэ ханинар!

Эндэ энэ зал соо, Кремльдэ, таанадые амаршалжа байhандаа баяртайбди.

Хүндэ хүшэр, харюусалгатай даалгабарнаа дүүргэбэт. Замбуулинай дайдада таанадай ямар шэн габьяатайгаар, эрэлхэг зоригтойгоор ажалаhые бултадаа харабабди.

Советскэ Союзай ба Индиин түүхэдэ хэтэ мүнхын дурасхаалда үлэhэн hара, үдэрнүүд бии. 1961 оной апрелиин 12-то Юрий Гагарин замбуулинай дайда соогуур түрүүшынхеэ ниидээ hэн. Тэрэ гэhэнhээ хойшо апрель бидэнэртэ «замбуулинай» hара болонхой.

Индиин түрүүшын космонавт Ракеш Шармын имагтал апрель hарада ниидэhэн ушарынь ехэ hүлдэтэй.

Юрий Гагаринай домог суута ниидэлгэhээ хойшо 23 жэл үнгэрөө. Манай космонавтикын түйлалтанууд, амжалтанууд асари ехэ. Партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдэй хараалhанай ёhоор, тэрэ арадай ажахын hалбари боложо, тэрэниие хүгжөөлгэдэ горитой хубитаяа оруулжа байна.

Тиигэншьегүй яахань hэм. Ушарынь гэхэдэ, совет хүнэй аша туhада, хүн түрэлтэнэй хүгжэлтын аша туhада Газар дээрэ, замбуулинай дайдада бүхы юумэ хэнэбди.

Таанад, хүндэтэ «юпитернүүд», танай нүхэд «маягууд» — замбуулинай дайдада хүдэлмэрөө үргэлжэлүүлжэ байhан Леонид Кизим, Владимир Соловьев болон Олег Атьков, космонавтикые хүгжөөлгэдэ шэнэ хубитаяа оруулбат. Замбуулинай дайдада хамтын ажалай — зориг бадаруулма, ашаг үрэ ехэтэй, шэн габьяата ажалай үльгэр жэшээ харуулбат. Совет-индиин хани барисаанай үрэ түгэс байhые бүхы дэлхэйдэ харуулбат.

Манай агууехэ арадуудай хани барисаан үни холын эшэ үндэhэтэй юм. Мүнөө тэрэ эб найрамдал, хани барисаан ба харилсаа холбоон тухай совет-индиин договор амжалтатайгаар хүгжөөгдэжэ, бэхижүүлэгдэжэ байна. Экономическа, эрдэм, техникын ба соёлой харилсаагаар Советскэ Союз болон Инди бата бэхи холбоотой юм. Юрэдөөл, манай оронуудай хоорондо нягта харилсаа холбооной тогтоогдоогүй нэгэшье hалбари үгы ха.

Индиин түрүүшын хэмэл одон совет космодром дээрэhээ ниидхүүлэгдээ hэн. Индиин түрүүшын космонавт Байконурhаа ниидхүүлэгдээ, Замбуулинай дайдые шэнжэлгэдэ түйлаhан амжалтануудаа Советскэ Союз бүхы арадуудтай хубаалдадаг.

Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ гэhэн манай национальна, мүн уласхоорондын программа амгалан тайбан шэнжэтэй байна. Хүнүүдэй зол жаргалай түлөө, ерээдүйн үетэнэй hайн hайхан ажабайдалай түлөө замбуулинай дайдые хамтаараа шэнжэлэебди! — гэжэ дэлхэйн арадуудта үшөө дахин хандана бди.

Ниидэлгэдэ бэлдэлгэдэ, тэрэниие бэелүүлгэдэ, программа дүүргэлгэдэ хабаадаhан бүхы хүнүүдые үнэн зүрхэнhөө амаршалнаб.

Амжалтатайгаар ниидэhэнэйнь, тиихэдээ эрэлхэг зориг ба баатаршалга гаргаhанай түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар СССР-эй летчик-космонавт, Советскэ Союзай Герой Юрий Васильевич Малышев, СССР-эй летчик-космонавт, Советскэ Союзай Герой Геннадий Михайлович Стрекалов Ленинэй ордену удаар, «Алтан Одон» гэжэ хоёрдохи медаляар шагнагдаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум Индиин космонавт Ракеш Шармада Ленинэй орден ба «Алтан Одон» гэжэ медаль барюулалгатайгаар Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгобо.

Ниидэлгэдэ бэлдэлгэдэ, тэрэниие бэелүүлгэдэ хабаадаhанайнгаа түлөө космонавтшэнжэлэгшын дублер, Индиин Республикын эрхэтэн Равиш Мальхотра Арадуудай Хани барисаанай орденоор шагнагдаа

Хүндэтэ ханинар! Совет гүрэнэй үндэр дээдын эдэ шагналнуудта хүртэhөөртнай таанадые үнэн зүрхэнhөө амаршалнаб. Манай арадуудай, бүхы хүн түрэлтэнэй аша туhада, hалбаран хүгжэлгын аша туhада элүүр энхэ, зол жаргалтай ябахыетнай, ажалдаа шэнэ амжалтануудые түйлахыетнай таанадта зүрхэ сэдьхэлhээ хүсэнэб.

Удаань Ю. В. Малышев, Г. М. Стрекалов, Р. Шарма, Р. Мальхотра гэгшэд үгэ хэлэжэ, үндэр дээдын хайрэ шагналнуудайнь түлөө баяр баясхалан хүргэбэ.

Эдэ шагналнуудыетнай зүрхэ сэдьхэлдээ, ухаан бодолдоо хэтэдээ хадагалжа ябахаб. Манай хани барисаан, харилсаа холбоон экипажай ниидэлгэдэ амжалта олгоhон байна. Энэ хадаа манай хани барисаанай, харилсаа холбооной толотомо гэршэ болоно гэжэ Индиин премьер-министр И. Ганди тон зүб хэлээ hэн. Энэ агууехэ түйлалтада хабаадаха нэрэ хүндын намда олгогдоhоной түлөө омогорхол баяртайб гэжэ Индиин космонавт Р. Шарма тэмдэглээ.

Совет хүтэлбэрилэгшэдтэ, мүн энэ ниидэлгэ бэелүүлхэ арга олгоhон бүхы хүнүүдтэ гүнзэгы сэдьхэлhээ баяр баясхалан хүргэнэб. Замбуулинай дайда соогуур ниидэлгын үелэ хэгдэhэн туршалганууд, эрдэм шэнжэлгын бүхы хүдэлмэриин хоёр гүрэндэ ашатай туhатай байха байhандань этигэнэбди.

Шагнал барюулалгын үедэ байлсаhан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Л. В. Смирнов, КПСС-эй ЦК-гай таhагые даагша И. Ф. Дмитриев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Т. Н. Ментешашвили, космонавтнуудые hургаан бэлдэлгые хүтэлбэрилэгшэ, авиациин генерал-лейтенант В. А. Шаталов, Индиhээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд С. Нурул Хасан болон бусад тусхай тушаалтад замбуулинай баатарнуудые халуунаар амаршалhан байна.

(ТАСС).

БАЙГАЛ-АМАРАЙ ТҮМЭР ЗАМАЙ ЗҮҮН УЧАСТОГАЙ БАР ХАБААДАhАН БҮХЫ ХҮНҮҮДТЭ, СЭРЭГШЭД - ТҮМЭР ЗАМ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Байгал-Амарай түмэр замай Тындэ — Комсомольск-на-Амуре гэжэ участогта гол зам табижа, поезднуудай ябалгые болзорhоонь урид нээхэ талаар абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэhэн тушаа танай гайхамшагта түйлалта тухай мэдээсэл КПСС-эй Центральна Комитедтэ ехэ урма баяртайгаар угтагдаа.

Таанадай ажалай амжалта капитальна hомологгонуудай ашаг үрые дээшэлүүлхэ тухай, ороной түмэр замай транспортые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ тухай КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ тодорхой хубита болоно.

Эхэ оронойнгоо экономическа хүсые бэхижүүлгэдэ хубитаяа оруулжа байhан сэрэгшэд-түмэр замшадай, барилгашадай бүхы коллективүүдэй, союзна ба автономито республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай болон городуудай, шефтээ абаhан эмхинүүдэй, комсомолой уряагаар энэ агууехэ барилгада хүдэлхэеэ ерэhэн хүбүүд, басагадай шэн габьяата ажалай ашаар энэ ехэ илалта түйлагдаа гээд тэмдэглэлтэй. Энэ хадаа командирнуудай, политоргануудай, штабуудай, инженерно-техническэ кадрнуудай, партийна, профсоюзай ба комсомолой организацинуудай эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ эдэбхитэй хүдэлмэриин үрэ дүн болоно.

Сэрэгшэд-түмэр зам... баришэд ба алба хаа... ЦК-гай декабриин (198... лиин (1984 он) Плен... заабаринуудые бэелүү... Амарай түмэр замай б... хэхы шатада шэнэ ам... түйлаха, 1984 оной ба... нэгэдэхи табан жэлэй... амжалтатайгаар дүүрг... циалис мүрысөөнэй ма... даашье дабшаха юм... байhаhаа мэдүүлнэбди.

Таанадта, хүндэтэ нү... агууехэ Эхэ ороной ашa... энхэ ябахыетнай, ажал... жалтануудые түйлаха... бди.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬ...

КПСС-эй ОБКОМДО, БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮД... СОВЕДТЭ, ОБЛПРОФСОВЕДТЭ БА ВЛКСМ-эй ОБКОМДО

1984 ОНОЙ НЭГЭДЭХИ КВАРТАЛДА МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУ... ҮЙЛЭДБЭРИЛГЫЕ, ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАЛГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ ТА... РАЙОНУУДАЙ СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, облпрофсовет болон ВЛКСМ-эй обком 1984 оной нэгэдэхи кварталда мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгые, гүрэндэ худалдалгые дээшэлүүлхэ талаар районуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, ингэжэ тогтообо:

Мяха гүрэндэ худалдаха түсэбөө 121 процент, hү—103 процент дүүргэжэ, 1983 оной энэ үеынхитэй сасуулхада, гүрэндэ мяха тушаалгаа 10, hү—8 процентээр дээшэлүүлжэ, үнеэдэйнгээ тоо толгой олошоруулhан Захаминай районда нэгэдэхи hуури олгогдожо, КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй ба ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг 1200 түхэриг нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар барюулагдаха болобо.

Хоёрдохи hуурие Зэдын район ээлжэ... гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 100,4, hү—1... 121 процент дүүргэжэ, нёдондоной энэ ү... суулбал, гүрэндэ мяха худалдалгаа 4, hү-... 22 процентээр дээшэлүүлжэ, эбэртэ бодо ма... ба гахайн тоо толгой олошоруулжа шадаhан... ригэй хоёрдохи мүнгэн шанда хүртэбэ.

500 түхэригэй гурбадахи мүнгэн шан ... барюулагдаха. Дурсагдагша район гүрэндэ ... даха түсэбөө 114, hү—110 процент дүүрг... жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, гүрэндэ ... далгаа 13, hү 32 процентээр дээшэлүүлж... толгой олошоруулгые хангаhан байна.

Мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрил... шааха түсэбүүдээ амжалтатай бэелүүлhэн ... жэнгын районуудай ажахынуудай хүдэлм... тоолохо.

...ОЛЮЦИОННО ЗОХЁОХЫ АЖАЛ ЯБУУЛГАДА БЭЕЛНЭ

даа тэдэнэртэ тохохо арга боломжые үгы болгохын туладa парти ехэ анхарал хандуулдаг байна. Бүхы асуудалнуудые хамтааараа хэлсэжэ, шиидхэхэдэ, «эли **тодоор хэраалагдаһан даабаринууд** болон **бодото** хүдэлмэриие дүүргэлгын түлөө **хүн бүхэнэй харюусалгые** наринаар тодорхойлхо ёһотой», гэжэ Ленин онсолон заһан байдаг.

Хэмһээ хэтэрмэ ехэ болгогдоһон хүтэлбэриин аппарат энэ эрилтые бэелүүлгэдэ заримдаа һаалта болодог. Хоорондын юундэшье хэрэггүй шатануудай байхада предприятинуудай өөһэдөө мэдээд ажахыгаа эрхилэлгэдэ, хүдэлмэриин экономическа онол аргануудые хэрэглэлгэдэ һаад болодог, кадрнуудай харюусалгые доошолуулдаг байна. Тиимэһээл аппарадые наринжуулан һайжаруулга хойшолуулагдашагүй зорилгонуудта ороно гээшэ.

Үдэр бүри шухала зорилгонуудые шиидхэхэдээ, КПСС ажалшадай һанал бодолые анхаралтайгаар мэдэжэ абадаг, совет хүнүүдые хүтэлэн ябадаг байна. «Ээлжээтэ али нэгэн бэрхэшээлэй гарахада гү, али ээлжээтэ зорилгын табигдахада, манай партиин ба Совет засагай ажалша олониитэдэ сэхэ хандаха, али нэгэн хугасаада совет хүдэлмэриин ямар нэгэн талада хүсэ шадалаа элсүүлхэ болообди гэжэ хүн зондо тайлбарилжа шадаха гээшэ социализмын амжалтануудай шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэниинь мүн» гэжэ Ленин хэлэһэн байгаа. Владимир Ильич Ленинэй энэ захяае Советскэ Союзай Коммунис парти хэлбэришэгүйгөөр дүүргэдэг юм.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ БА АМГАЛАН ЁҺООР ЗЭРГЭ ОРШОЛГЫН ЛЕНИНСКЭ ХАРАА ШУГАМ

Нүхэдүүд! Эб найрамдал гээшэ социализмын нангин дээдэ зорилго мүн. Ленин энэ асуудалые иигэжэ табидаг байһан. Амгалан ёһоор социализм байгуулхын тула эрхэ байдал хангаха гэһэн манай гадаадын политикын гол зорилгые революциин вождь тодорхойлһон байгаа. Орёо хүшэр үедэ энэ зорилгые түйлаха бодото арга боломжонууд болон арга хэрэгсэлнүүдые тэрэ хаража шадаһан, ондо ондоо ниитын байгуулалтатай гүрэнүүдтэй амгалан ёһоор зэргэ оршохо гээшэ зайлашагүй шухала гэжэ элирүүлһэн байгаа. Ленинэй найруулһан гол ёһонууд Соведүүдэй ороной бүхы гадаадын политикын үндэһэ һуури болоо һэн. Уласхоорондын харилсаануудай мүнөөнэй системые бүридхэлгэдэ тэдэ тон ехэ нүлөө үзүүлдэг байна.

Коммунис парти ба Совет гүрэн эб найрамдалай, амгалан ёһоор зэргэ оршолгын ленинскэ хараа шугамые үнэн сэхээр бэелүүлдэг. «Советскэ Союз агууехэ социалис гүрэн байһан туладаа эб найрамдал сахин хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө арадуудай үмэнэхи харюусалгаяа дүүрэн мэдэрдэг»,— гэжэ КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленум дээрэ К. У. Черненко онсолон тэмдэглээ һэн. Манай гадаадын политика, дотоодын политикадал адли, уг залгамжалан бэелүүлэгдэхэ түүхын тодорхой эрхэ байдалһаа уламжалан зохёохы хүгжөөгдэхэ, бүтэмжэтэй шиидхэбэринүүдые бэдэрэлгэ үргэлжэлүүлэгдэхэ байна.

Мүнөөнэй шатадахи тэрэнэй гол шэглэлнүүд КПСС-эй һүүлэй съезднүүдээр тодорхойлогдонхой. Эдэмнай гэбэл, эб найрамдал бэхижүүлгэ, ядерна дайнай аюулые зайсуулан саралга, СССР-эй, тэрэнэй союзнигуудай ба ханинарай аюулгүй байдалые бэхижүүлгэ мүн болоно: эдэмнай гэбэл, арадуудай эрхэ, сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлые дэмжэлгэ, уласхоорондын тааруу зохид харилсаа холбоое хүгжөөлгэ мүн болоно.

Аха дүү социалис оронуудтай бүхы талын харилсаа холбооe хүгжөөлгэ түрүүшын ээлжээнэй зорилго гэжэ парти тоолоно. Социализмын дэлхэйн байгуулалта болоһон сагһаа хойшо амгалан тайбан байдал сахин хамгаалха арга боломжонууд хараа байса дээшэлээ. Аха дүү оронуудай бата жагсаал, тэдэнэй гадаадын политическэ алхамуудай нягта холбоотойгоор, тааруугаар ябуулагдадаг байлга, мүн тэрэшэлэн хамгаалгын хэмжээнүүд хадаа дэлхэйн үйлэ хэрэгүүдэй ябасада социалис хани харилсаата оронуудай үзүүлдэг нүлөөе улам ехэ болгоно. Варшавска Договорой организаци хадаа социалис оронуудай аюулгүй байдалай найдамтай хуягынь болодог юм. Нёдондо жэлдэ Прагада ба Москвада дээдэ тушаалтадай уулзалга дээрэ СССР ба тэрэнэй союзнигууд эб найрамдал бэхижүүлхэ, буу зэбсэг үрдилдэн бүтээлгые болюулха талаар хамтын ехэ үүсхэлнүүдые гаргаһан байгаа. Мүнөө тэдэнь тодорхойлогдожо, улам хүгжөөгдөө.

Манай экономическа харилсаа холбоон социализмын байдалые бэхижүүлгэдэ тон ехэ удха шанартай эрхэ нүхэсэл болоно. Экономическа Харилсаа холбооной Соведэй байгуулагдаһан 30-аад жэл соо СЭВ-эй гэшүүн оронууд тон ехэ амжалтануудые түйлаһан байна. Тон шэнэ — социалис гуримаар ажалай уласхоорондын хубаарилгые ба хамжаае эмхидхэлгэ ехэ туһа нэмэри болоо. Адли тэгшэ эрхэ, бэеэ даагаад һайн дураараа шиидхэдэг байлга, дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархагүй ябадал, али алиндаа ашатай туһатай байлга ба туһаламжа үзүүлхэ гээшэ социалис экономическа нэгэдэлэй гол ёһонууд ба бодото ябуулга болоно. Мүнөө тэдэ СЭВ-эй оронуудай арадай ажахын эгээл шухала һалбаринуудай техникo-экономическа хэмжээндэ эдэбхитэйгээр нүлөөлдэг болонхой.

Социалис хани харилсаата гүрэнүүдэй экономическа хүгжэлтын, ерээдүйдэ ажалай уласхоорондын социалис хубаарилгые гүнзэгырүүлгын хамтын хараа шугам зохёохо зорилго табигдана. Эрдэм-техникын хүгжэлтэ дэбжэлтын, үйлэдбэриин хамжаанай эршэмтэй хүгжэлтын гол участогуудта манай хүсэнүүдые нэгэдхэхэ зорилго табигдана. Эдэ шухала зорилгонуудые шиидхэхэ тааруу зүб замууд СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй болохоёо байгаа экономическа зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Социальна ба экономическа хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэдэг арадуудые Советскэ Союз ходо дэмжэдэг, колониальна ба колониальна шахуу байдалһаа сүлөөрэгдэһэн оронуудтай бүхы талын харилсаа холбооe үргэдхэдэг юм. Хэрбээ али алиндамнай ашатай туһатай һаань, капиталис гүрэнүүдтэй худалдаа наймаанай болон бусад харилсаа холбоо бэелүүлхээр бэлэнбди.

Иимэ харилсаа холбоон арадуудай хоорондохи этигэл найдалые бэхижүүлгэдэ туһа нэмэри болодог юм. Энэмнай мүнөөнэй эрхэ байдалда онсо удха шанартай байна.

Нүхэдүүд! Орёо хүшэр, тон аюултай уласхоорондын оршомдо бидэнэр, манай ханинар өөһэдынгөө хараа шугамые бэелүүлхэ болонобди. НАТО-гай империалис бүлэгөөрхидэй, нэн түрүүн США-гай ээрхэг түримхэй политикаһаа уламжалан, уласхоорондын байдал эрид муудаа гээшэ. Юрэнхы дээрээ капитализмын доройтон уналгын гүнзэгырхэ тума зонхилхы буржуазиин зарим хубинь өөһэдынгөө ороной үргэн ниитэ ажалшадай аша туһые харшалдаг, харин тиихэдээ зүришэлдэгшэдөө дараха гү, али эрхыень хаһаха һэдэлгэнүүдые гаргадаг, үнгэржэ ерэхэдээ, гадаадын политическэ ээрхэг түримхэй ябуулгануудые үүдхэдэг байна гэһэн Ленинэй һанал бодол дахинаа батадхагдаа. Манай үедэ социализмын оронуудтай ба түрүү үзэлтэй бусад хүсэнүүдтэй хёмороо зүришэлдөөнэй политика бэелүүлэгдэнэ.

Сагаан байшангай засаг захиргаан коммунизмтай тэмсэл ябуулхадаа, эрхэ сүлөө болон хүгжэлтэ дэбжэлтэдэ харша ябуулга хаа хаанагүй үүдхэнэ. Дэлхэйе ээрхэн зонхилхо хүсэлтэй байһан тухайгаа тэрэ нюуса далдагүйгөөр мэдүүлнэ, буу зэбсэг үрдилдэн бүтээнэ. Энэнь ядерна зүришэлдөөнэй хойшолон татажа болохо. Бумбэрсэг дэлхэйн улам шэнэ районуудые «бодото аша туһын» оршон гэжэ США соносхоно, дайнай гуламтануудые бии болгоно, бүхэли арадуудай эрхэнүүдые бүдүүлигээр эбдэнэ. Бэеэ даанхай гүрэнүүдэй хэрэгүүдтэ бүдүүлигээр хамаарха, айлгажа хашахынгаа хажуугаар Вашингтон ээрхэг түримхэй ябуулга үүдхэнэ. Гренадада дээрмэшэн ёһоор добтолһыень, Ливанда американ сэрэгшэдэй үүдхэжэ байһан ээрхэг түримхэй ябуулганууд, Никарагуа тушаа ябуулагдажа байһан соносхогдоогүй дайн тухай һануулбал, ойлгосотой болохо.

Гэбэшье империалистнуудай шахардуу шанга байдалые улам доройтуулха бүри хүн түрэлтэнэй ажамидаралда хэды ехэ аюулай тохёолдохо байһаниинь эли болоно, тиигэхэ бүринь эб найрамдалые аршалан хамгаалха ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэлшэд ябуулгануудаа улам эршэдхэнэ, өөһэдынгөө зэргые олошоруулна, жагсаалаа бэхижүүлнэ.

Социалис хани нүхэсэл хадаа эб найрамдалай гол шухала, эгээл бата найдамтай ба хүсэн түгэс хэрэм мүн. Энэ һайн һайхан хэрэгэй түлөө бүхы түбинүүдэй коммунистнууд шэн зоригтойгоор, нэгэ харза шэглэлтэйгээр тэмсэнэ. Манай үе сагта тэдэнэр өөһэдынгөө ажал ябуулгын гол уг зорилгые гансахан доромжолго ба дарлан мүлжэлгэдэ эсэргүү тэмсэл гэжэ харана бэшэ, харин дэлхэй дээрэхи хамаг хүгжэлтые аршалан хамгаалхын түлөө, хүнэй амиды мэндэ ажаһуухын түлөө тэмсэл гэжэ ойлгоно. Капиталис оронуудта хүн зоной, элдэб бүридэлэй түлөөлэгшэд дайнда эсэргүү, ядерна ракетэнүүдтэ эсэргүү үзэгдөөгүй ехээр дэлгэрһэн хүдэлөөндэ хабаадалсана. Эб найрамдалай түлөө тэмсэл соогуур сэрэгэй бүлэглэлдэ хабаадахагүй гэһэн хүдэлөөнэй түлөө дуун улам шангаар, хүндэ ехэтэйгээр соностоно. Дайнай аюулай улам ургажа байһанда һанаа зоболго, заримдаа Вашингтоной дай жүрөөдэһэн хараа шугамые шүүмжэлгэ Баруун оронуудай—Европодо ба Холбоото Штадуудташье гүрэнэй болон ниитын ажал ябуулагшадай дунда үргэдэнэ.

Эдэ бүгэдэ юу харуулнаб гэхэдэ, мүнөөнэй айхабтар аюултай үйлэ хэрэгүүдые эсэсэй эсэстэ эб найрамдалые бэхижүүлхэ, буу зэбсэг ехээр гаргалгые хизаарлаха, уласхоорондын харилсаа холбооe хүгжөөхэ шэглэлдэ оруулха гэжэ найдаха арга олгоно. Уласхоорондын байдалда Советскэ Союз өөрынгөө алхам бүхэнөөр дэлхэйн хуби заяанда хабаатай асуудалнуудта харюусалга ехэтэйгээр хандадаг байһанаа элирхэйлэн харуулна. Совет политика — эдэбхи ехэтэй. Тэрэ хадаа шууд сэхээр шиидхэгдэхэ ёһотой, уласхоорондын шухала нэгэшье асуудалые анхарангүйгөөр орхидоггүй. Тэрэ хадаа совет арадай, тэрэшэлэн бүхы бусад арадуудай аша туһын гол шухала хэрэгүүдтэ харюусадаг гээшэ.

Бодото байдал дээрэ абажа харахада, Советскэ Союзай ба социалис хани нүхэсэлэй бусад гүрэнүүдэй эб найрамдалта дурадхалнууд хэндэ таарамжагүйб? Жэшээ болгон ядерна зэбсэг түрүүлэн хэрэглэхэгүй гэһэн уялга абая, бидэнэр тэрэниие гансал өөһэдынгөө талаһаа абанхайбди. Үшөө тиихэдэ сэрэгэй хүсэнүүдые бэе бэедээ эсэргүүгээр хэрэглэхэгүй ба Варшавска Договор ба НАТО-гай гүрэнүүдэй хоорондо амгалан тайбан харилсаа холбоо дэмжэхэ тухай договор баталха гэхэ гү, али сэрэгэй гаргашануудые ехэ болгохогүй ба хороохо тухай, мүн бусад олон асуудалнуудаар хөөрэлдөө эхилхэ гэхэ мэтэ. Эдэ дурадхалнууд хүсэ хэрэглэхэ политика баримталан, дэлхэйе эзэмдэн зонхилхые хүсэгшэдэй һанаа сэдьхэлдэ тааранагүй.

Амгалан байгуулалтын зорилгонуудые шиидхэжэ байһан СССР хэнтэйшье зүришэлдэхые хүсэнэгүй, сэрэгэй хүсэнэй талаар булюу байдалтай болохо зам бэдэрнэгүй. Гэбэшье сэрэгэй стратегическэ хүсэнүүдэй талаар түйлагдаһан тэнсүүриие хэндэшье эбдүүлхэгүй, энэ хадаа эб найрамдалые аршалан хамгаалха хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэнэ ха юм. Империализмын аша туһада энэ тэнсүүриие эбдээд байбал, сэрэгэй аюулай һүжэрхэ байһан мэдээжэ. Ушар иимэһээ Европодо американ ядерна ракетэнүүдые тараан тодхолгодо харюу болгон, СССР-эй ба тэрэнэй союзнигуудай зайлуулагдашагүйгөөр абаһан хэмжээнүүд яаха аргагүй зүб гэжэ тоологдоно.

Советскэ Союз нэгэнтэ бэшэ иигэжэ мэдүүлһэн: сэрэгэй харата балмад ябуулга хэхэ дуратайшуул бидэниие гэнэдхээжэ шадахагүй, хүсэ ехэтэй ээрхэг түримхэй ямаршье дайсан харюугай үйдэлдэмэ шанга сохилтоһоо зайсахабди гэжэ бү найдаг. Амгалан байгуулалта эрхилхэ зуураа, совет гүрэнэй обороные бэхижүүлхэ гэһэн Ленинэй захяае бидэнэр мартадаггүйбди: «Бидэнэр нэгэхэншье секундын туршада... һуларалга тохёолдуулха эрхэгүйбди»,— гээд тэрэ онсолон тэмдэглэһэн. Өөрынгөө бэеэ даанхай байдал ба өөрынгөө байгуулалтые аршалан хамгаалха талаар совет арад ямар хаба шадалтай байһанаа нэгэнтэ бэшэ харуулһан. Манай алдар суута Зэбсэгтэ Хүсэнүүд Октябриин түйлалтануудые аршалан хамгаалгын харуулда хэзээдэшье бата найдамтайгаар жагсана!

Совет хэраа бодол —ойлгосотой, нюуса далдагүй, үнэн сэхэ. Бидэнэр арсалдаата бүхы асуудалнуудые хөөрэлдөөнэй гуримаар шиидхэхын түлөөбди, гэбэшье адли тэгшэ эрхын, али али талада аюулгүй байдалай ба дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй ябадалай үндэһэ һуури дээрэ хөөрэлдөө хэхэ байһамнай ойлгосотой ааб даа. Бидэнэр гүрэнүүдэй хоорондо этигэл найдабаритай байлгые бэхижүүлхын түлөөбди. Стокгольмдо үнгэргэгдэһэн конференци дээрэ сэрэгэй-техническэ хэмжээнүүдтэй зохилдуулан, совет делегациин оруулһан ехэ дурадхалнууд тэрээндэ зорюулагданхай.

Эб найрамдал тухай, Советскэ Союзтай хөөрэлдөө хэхэ эрмэлзэл тухай мэдүүлгын байд гээд лэ Вашингтоной зүгһөө мүнөө хэгдэдэг болоһондо СССР-эй талаһаа анхарал хандуулагдана. Гэбэшье хубхай хооһон энэ шалга соонь бүтэмжэтэй нэгэшье дурадхал обёорогдоногүй, хүсэ хэрэглэхэ гэһэн мүнөөхил хараа бодол баримталагдана. Бодото ёһоор нэгэшье алхам хээгүй аад, эб найрамдал тухай хөөрэлдэхэ дуратайшуул тушаа Ленинэй хэлэһэн үгэнүүдые эндэ дурдахада зохисотой ха: «Энэ, мүн энээндэ адлирхуушье асуудалнуудаар юрэнхы мэдүүлгэнүүдые, хэтэрмэ һайрхуу найдуулгануудые, дэбэрмэ гоё үгэнүүдые шадаал һаа багаар дуулахые, эб найрамдалда бодото ёһоор хүргэмэ эгээл юрын, эгээл тодо һонор шиидхэбэри болон хэмжээнүүдые харахые бидэнэр хүсэнэбди», —гээд Ленин онсолон тэмдэглэһэн байдаг.

Харилсаануудые бодото ёһоор гуримшуулха хөөрэлдөөндэ США-гай, тэрэшэлэн НАТО-гай талаар тэрэнэй союзнигуудай хэр бэлэн байһыень манай орон тэдэнэй имагтал бодото ябуулгануудаар сэгнэхэ байна. Американ талын бидэнтэй зүбшөөхэ юумэн гэхэдэ, СССР-тэй баталжа гар табигдаһан договорнуудые эсэслэн баталжа, хүсэндэнь оруулга, ядерна буу зэбсэгүүдые туршалга гүйсэд дүүрэнээр ба бүгэдэ ниитээрээ хорихо тухай хэлсээ баталалгаар США-гай гэмээр таһалдуулагдаһан хүдэлмэриие һэргээлгэ болоно. Эндэ тон шухала бусадшье асуудалнууд тухай хэлэгдэнэ: совет ба американ ядерна зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые дэб дээрэ зогсоохо тухай, хүн түрэлтэниие химическэ зэбсэгэй аюулһаа зайсуулха тухай, милитарис ябуулгануудһаа замбуулинай дайдые аршалха тухай энэ талаар Сагаан байшангай һүүлэй үеын алхамууд хүнүүдэй һанаа ехээр зобооно. Эдэ бүхы шэглэлээр урагшаа дабшалгада Холбоото Штадууд һаалта хэһэн зандаа.

Советскэ Союзай эдэбхи үүсхэлнүүд уласхоорондын харилсаануудые һайжаруулгаар холын хараатай үргэн ехэ программа болоно. Ядерна буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха гээшэ тэрэ программын гол асуудалынь мүн. СССР-эй шууд сэхэ хараа бодол хубилгагданагүй: бидэнэр ядерна бүхы түхэлэй буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хорихын ба үгы хэхын түлөөбди.

КПСС, Совет гүрэн урдынхи мэтэ ядерна буу зэбсэгүүдһээ —дунда зэргын зайда буудагдаха ба тактическашье зэбсэгүүдһээ — Европые сүлөөлхын түлөө оролдоно. Европын хэдэ хэдэн оронуудта түрүүшын добтолгодо хэрэглэгдэхэ ядерна ракетэнүүдые тараан тодхоһон США дурсагдагша асуудалнуудые шиидхэхэ замда, стратегическэ ядерна зэбсэгүүдэй талаар хөөрэлдөө хэхэ замда зорюута бэрхэшээлнүүдые тохёолдуулна. Эдэ бэрхэшээлнүүдые усадхаад байбал, хөөрэлдөө хэхэ бодото арга боломжонууд олдохо байгаа. Баруун Европодо американ ядерна шэнэ ракетэнүүдые тараан тодхохоһоо урда тээхи байдалда тэхэрихэ талаар Холбоото Штадуудай ба тэдээнтэй нэгэ амин НАТО-гай бусад оронуудай зохихо хэмжээнүүдые абан сасуу Советскэ Союз өөрынгөө талаһаа хэрэгтэй юумые сүм хэхэ.

Ядерна буу зэбсэгүүдтэй оронуудай хоорондохи харилсаануудай ёһо гуримууд тушаа Советскэ Союзай мэнэ һаяхан оруулһан дурадхалнуудай баталан абтабал, дэлхэй дээрэхи байдалые һайжаруулгада түйлай ехээр нүлөөлхэ һэн. Юуб гэхэдэ, тиимэ оронууд хүн түрэлтэнэй урда онсо ехэ харюусалга даана гээшэ. Манай орон тиимэ ёһо гуримуудые мэдэржэ, заатагүй бэелүүлэгдэхэ шэнжэтэй болгохо талаар үгэеэ ойлголсохоор бэлэн байна. Дээрэ дурсагдагша асуудалнуудаар үгэеэ ойлголсохо ябадалай түйлагдаад байгаа гээшэ һаа, уласхоорондын байдалда бүхыдэнь, мүн совет-американ харилсаануудташье бодото ёһоор хубилалта хэгдэжэ болохо бшуу.

Апрелиин 9-дэ толилогдоһон «Правда» газетын асуудалнуудта К. У. Черненкын үгэһэн харюунууд дотор мүнөө үеын уласхоорондын байдалай гол шухала асуудалнуудаар Советскэ Союзай хараа бодол гүйсэд дүүрэнээр ба тодорхой һоноор тайлбарилагданхай. Ушар байдалые гуримшуулга, шахардуу шанга байдалые һулаоруулгада тэхэрилгэ, аюулгүй байдалые ба арадуудай хоорондохи этигэл найдабариие бэхижүүлгэ —иимэл даа бидэнэй үндэр дээдын, һайн һайхан уг зорилгонууд. Эдэ зорилгонуудай аша туһада манай партии болон гүрэн ажал ябуулгаяа ленинскэ ёһоор хэжэ, хүсэлэл оролдолгоёо гамнахагүй!

* * *

Нүхэдүүд! Шэнэ общество байгуулгын бүхы жэлнүүдэй үедэ Ленинэй һургаал революционно ябуулгын илалта түйлаха эрдэм байһан ба байһан зандаа үлэнэ. Владимир Ильичэй захяа заабаринуудые бодото дээрэнь удаа дараалуулан бэелүүлһэн, мүнөө бидэнэр омог баяртайгаар иигэжэ хэлэхэ эрхэтэйбди: манай орондо бодото ёһоор бэелүүлэгдэһэн социализм хадаа Ленинэй һургаалай эли тодо жэшээ, Ленинэй партиин, совет хүдэлмэришэн ангиин манай бүхы арадай үе залгагшад мүн. Ленинээр хараалагдаһан бүхы юумэнэй бодото дээрээ бэелүүлэгдэхэ байһанда ямаршье маргалта байхагүй.

Революционно тэмсэлэй интернациональна туг, эб найрамдалай ба зохёон байгуулгын туг —ленинизм мандаха болтогой!

Манай үе сагай ухаан бодол, нэрэ хүндэ ба һэшхэл— Советскэ Союзай Ленинскэ Коммунис партии мандаха болтогой!

Ленинэй заһан замаар бата найдамтайгаар урагшаа дабшажа ябаһан совет арадта алдар солол!

* * *

Элидхэл ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ угтагдаһан байна.

СҮЛӨӨТЭ АЖАЛАЙ ҺАЙНДЭР

БУХЭСОЮЗНА ЛЕНИҺСКЭ КОММУНИС СУББОТНИК РЕСПУБЛИКА ДОТОРНАЙ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРБЭ

...ҮДЭ: ЛОКОМОТИВНА ДЕПО

... Владимир ... түрэһөөр ... ойдо зорюу- ... мунис суббот- ... Калининай нэ- ... -Үдын локомо- ... коллектив эрхим ... хүрэжэ ерэбэ. ... часта механиче- ... хүдэлмэришэд, ... ническэ хүдэл- ... хаагшад бо- ... ажалай ветера- ... «Улаан суббо- ... зорюулагдаһан ... эбэ.

... сортировочная де- ... замшадай ту- ... ботник үнгэргэһэн сагһаа хойшо 65 жэлэй ой мүнөөдэр гүйсэбэ. Ажалша арадай энэ ехэ эдэбхиие «Агууехэ үүсхэл» гэжэ В. И. Ленин тиихэдэ нэрлээ һэн. Мүнөөдэр Эхэ оронойнмай ажалшан арад, студентнэр болон һурагшад, партиин болон ажалай ветеранууд ленинскэ коммунис субботнигто нэгэ хүндэл адляар хабаадажа эхилбэ. Энэ үдэрэй туршада олоһон салингаа арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада оруулха байһанаа элидхэнэбди, — гэжэ локомотивна депогой партийна комитедэй секретарь В. А. Гранатай митинг нээхэдээ мэдүүлхэдэнь, суглараагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Ашаглалгын цехэй хүдэлмэрилэгшэд онсо өөрэ ажалтай һэн тула байгша оной март һараһаа субботнигой тоосоогоор хүдэлжэ эхилһэн байгаа. Тиигэжэ тус цехэй машинистнүүд Г. С. Бобрюк, Н. Л. Косарев, А. Г. Заиграев, машинистын туһалагшад А. Казак, В. Иванов, Г. Варфоломеев болон бусад алмаһан тоһок, түлишөөрөө тепловозуудые жолоодожо, арадай ажахын ехэ тооной ашаа шэрэлэн байха юм.

— Манай заһабарилгын цехэй хүдэлмэришэд табан электровоз, хоёр тепловоз, нэгэ электропоезд заһабарилха уялга абанхайбди. Эдэнэй нэгэ тепловоз заһабариһаа гаргагданхай. Бултадаа субботнигой үдэр ажалай эрхим бүтээсэ түйлажа, даабариа эрхим шанартайгаар дүүргэебди. Энэ үүсхэлыемни дэмжэхэ бэзэт! — гээд слесарь А. В. Горчаков митинг дээрэ суглараагшадые уряалаа. Коммунис субботнигой үдэр 5 электровоз, 2 тепловоз, нэгэ электровоз заһабарилһан, дүн хамта 403 поезд аян замдань ябуулһан, алмагдаһан түлишэ дээрэ маневровочно 163 бригада хүдэлһэн байна.

Тиихэдэ энэ үдэр Слюдянка станциһаа Петровск-Забайкальск станци хүрэтэр эстафетэ дамжуулгын поезд ябуулагдаа. Тус поездые жолоодохо эрхэдэ машинистнүүд В. П. Потепалов, Ю. В. Коллегов, машинистын туһалагшад Г. А. Кошелунов, Н. И. Рыбалченко гэгшэдэй ударидадаг түрүү бригаданууд хүртэһэн байна.

«Улаан субботнигой» үдэр 140 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэгдэжэ, 7200 түхэриг арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада оруулагдаха болобо.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Митингын үедэ. 2. Слесарь А. В. Горчаков үгэ хэлэжэ байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

...СЭМБЫН КОМБИНАТ

... түрүү ёһо зан- ... предприяти ... Үдын нарин сэм- ... алдаршанхай. ... солотой болохо ... хүнүүд—Социа- ... Герой Д. К. Ту- ... Улаан Тугай ... удаа шагнаг- ... Шадрина, СССР- ... Соведэй түрүү ... депутатат, Ажа- ... орденто М. Я. ... болон бусадай

«Улаан субботын» үдэр эдэ ветерануудай түрэл үйлэдбэридөө айлшалжа, залуу үетэндэ үльгэр жэшээ боломоор хүдэлмэрилжэ гараба. Жэшээлхэдэ, наһанайнгаа амаралтада байһан 12 хүн нооһо илгадаг цехтэ хүдэлөө. Субботнигой үдэр бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ, эрхим шанартай продукци гаргаха гэһэн үүсхэлшэд— В. Ф. Дмитриевагай бригада эндэ хүдэлдэг юм. Анхан дунда зиндаагай хүтэлбэрилэгшэд ябаһан ветеранууд У. А. Степанова, А. П. Калашникова гэгшэдэй урмашуулма үгэнүүд уряа болон зэдэлээ.

Гэхэтэй хамта, бүд нэхэлгын үйлэдбэриин хүндэтэ айлшад, һурган хүмүүжүүлэгшэд Г. С. Брагинцевае, Л. Я. Хохряковае, Н. А. Абрамовае, бусадые «Сахилгаан» хуудаһан соогоо цехэй түлөөлэгшэд амаршалаа.

— Уг залгамжалан үйлэдбэримнай хүгжэнэ ха юм. Анхаржал байдагбди: шэнэ техникэ ашаглагдана гү, али түрүүшүүл тодорно гү— адлил баясагшабди. Мүнөөдэр манһаа гадна эдир үетэн — 25-дахи һургуулиин арбадахи класс сайхид эндэ хүдэлнэ. Эртээнһээ ажалда дүршүүлхын тула гүрэн түрын оролдожо байдагынь хэды һайшаалтайб, —гэжэ Д. К. Тумурова һанамжаяа хэлээ бэлэй.

Иигэжэ комбинадай коллектив хүмүүжүүлхы аргануудые һайса хэрэглэхые оролдоно бшуу. Бүгэдэ арадай ажалай һайндэрэй үедэ энэмнай илангаяа удха шанартайл. Бэлэдхэлэй ехэ, эмхидхэлэй һайнаар ябуулагдаһанай ашаар предприятиин хүдэлмэрилэгшэд субботнигой үдэр 800 мянган түхэригэй продукци гаргаа. Энээнһээ 7 мянгатиинь салин хүлһэнэй жасада дамжуулагдаха юм. Тоо, баримтануудта анхарбал, 30 тонно ноохон угаагдаа, 5 тонно утаһан ээрэгдээ, 5 мянган дүрбэлжэн метр ноохон бүд нэхэгдээ, 75 тонно ноохон илгагдаа.

Г. ДАШЕЕВА.

КАБАНСК

В. И. Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойдо зорюулагдаһан Бухэсоюзна коммунис субботнигто хабаадалсаһан манай Кабанскын районой ажалшад таряалан, сабшалан һайжаруулга дээрэ, промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд өөһэд өөһэдынгөө участогуудта хүдэлөө. Бүхыдөө район дотор 34,5 мянган хүн субботнигто эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсаһан байна. Өөһэдынгөө хүдэлдэг газарта 15,5 мянган хүн ажаллаа. Тэрэ тоодо промышленностьда— 7280, транспортда — 3940, барилгада—1286 хүн габшагайгаар хүдэлөө. Тиигэжэ тэдэнэр бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, 150 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилөө. Тиигэжэ арадай үргэн хэрэглэмжын 37,8 мянган түхэригэй эд бараа гаргаһан байна. Мүн лэ 36,8 мянган түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэжэ, 57,7 мянган түхэриг арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада дамжуулаа.

* * *

Үйлэдбэриин «Буржелезобетон» нэгэдэлэй 3-дахи филиалай 300 шахуу хүдэлмэришэд ажалай һайндэртэ эдэбхитэйгээр гаража, үндэр үрэ дүнгүүдые түйлаба. «Улаан субботын» үдэр тэдэнэр 10 мянган түхэригэй товарна продукци үйлэдбэрилэн гаргаа. Тодорхойлбол, 110 кубометр түмэр-бетон, 25 кубометр блогуудые үйлэдбэрилөө. Гадна Сэлэнгын 1-дэхи СМУ-да 45 кубометр товарна бетон, 15 кубометр бетоной холисо барилгын объектнүүдтэ эльгээгээ. Тиигэжэ субботнигто хүдэлжэ олоһон мүнгэнэйнгөө 1000 түхэригые эб найрамлай жасада дамжуулаа. «Коммунис ажалай ударник» гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн гурбадахи филиалай түрүү хүдэлмэришэд энэ субботнигой үдэрые удаан һанажа ябаха байха.

С. БОГУСЛАВСКИЙ,
манай штатнабэшэ корр.

ХЭЖЭНГЭ

КПСС-эй райкомой дэргэдэхи үргэн сэлюун талмай дээрэ «улаан субботодо» зорюулагдаһан митингдэ үглөөнэй 8 часта хүн зон олооросо сугларба. Районой түбэй предприяти, эмхи зургаанууд болон һургуулинуудай, Хэжэнгын совхозой түлөөлэгшэд Улаан туг, транспарант болон лозунгнуудые үргэнхэй, хүгжэм дуунай зэдэлээн доро баяртайгаар алхалан ерэжэ, митингдэ хабаадаба. Партиин райкомой секретарь В. М. Алексеева В. И. Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойдо зорюулагдаһан митингые нээжэ, ажалай һайндэрөөр суглараагшадые халуунаар амаршалба.

...Хэжэнгын район дотор энэ үдэр дүн хамта 9794 хүн коммунис субботнигто хабаадаа. Тэндэ олдоһон 22 мянга 203 түхэриг арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада оруулагдаха юм. Район дотор 26017 түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдэһэн байна.

Манай корр.

ТҮНХЭН

ХЭРЭН. Дэлхэйн пролетариадай вождь Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойдо зорюулагдаһан коммунис субботнигой үдэрые «Бурводстрой» трестын Түнхэнэй ПМК-гай коллектив ажалай һайндэртэ хүдэлмэрилжэ олоһон 500 шахуу түхэриг мүнгэеэ табан жэлэй жасада оруулаа.

Эрхим амжалта түйлахаар хараалагдаһан энэ үдэр «Восточные Саяны» колхозой гэшүүд горитойхон ажал хээ юм. Ажахын һаалишад, үхэршэд, хонишод фермэ, гүүртэ, отарануудтаа ажаллаа. Тракторно-таряан ажалай бригадануудай механизаторнууд таряанай поли дээрэхи һолоомо суглуулжа, малай гүүртэ, фермэнүүдтэ, хонидой отарануудта зөөгөө. Лугомелиоративна оньһожоруулагдамал отрядай механизаторнууд поли, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргажа тараагаа. Барилгашад болон мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд урид бэлэдхэгдэһэн һургаагуудаар посхоод шэнээр бариһан байна.

Мүн Толтойн, Таһархайн һургуулинуудай һурагшад, багшанарай коллективүүд ехэ ажал хээ. Колхозой гэшүүд болон һургуулиин һурагшад, багшанар коммунис субботнигой үдэр ажаллажа олоһон 1800 шахуу түхэригөө арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада оруулаа.

Ц. ДОРЖИН.

ЗАХААМИН

Үни хүлеэгдэһэн ажалай һайндэр болохо коммунис субботнигой үдэр район доторнай эмхитэйгээр үнгэрбэ. Хамагһаа һайнаар бэлдэһэн Михайловкын совхозой малшад, хонишод, хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд урид түсэблэгдэһэнэй ёһоор ажаллаа.

Тодорхойлбол, ажалай эрхим дүнгүүдэй түйлагдаха һайндэртэ 150 гаран тонно наг шэбхэ поли, сабшалан дээрэ зөөгдэжэ, 100 гаран гектар сабшалангай, 50 шахуу гектар таряалангай газар шулуу шохойһоо сэбэрлэгдэбэ. Мүн энэ үдэр хорёод гектарай сабшалан үндалуулагдажа, 1500 метр утатай посхоод шэнээр баригдаа.

Коммунис субботнигой үдэр оёдолой үйлэдбэриин «Туяана» нэгэдэлэй Захааминай филиалай коллектив эрхимээр ажаллажа, табан жэлэй жасада 540 түхэриг, Далахайн совхозой хүдэлмэришэд нэгэ мянга шахуу түхэриг, Холтоһоной руднигай горнягууд 2600 түхэриг, Захааминай оньһожоруулагдамал лесхозой коллектив 900 гаран түхэриг, Хамниин, Дүтэлүүрэй совхозуудай хүдэлмэришэд 800—1000 түхэриг оруулһан байна.

С. ДОНДОКОВА.

СҮЛӨӨТЭ АЖАЛАЙ ҺАЙНДЭР

ХОЙТО-БАЙГАЛ

Эндэхи ажалшад, БАМ-ай барилгашад, түмэр замшад В. И. Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойн баярай һайндэрые ажалай бэлэгээр тэмдэглэхэ гэһэн Москвагай түрүү предприятинуудай ажалша коллективүүдэй гаргаһан патриотическа үүсхэлые дэмжэжэ, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн байна.

Хэрбээ үнгэрһэн жэлэй «улаан субботодо» районой 35 мянган ажалшад хабаадалсаһан байбал, үсэгэлдэр 37 мянган хүн ажалай һайндэртэ гараа. «Нижнеангарсктрансстрой» трестын түмэр харгы барилгын саг зуурын отделениин хүдэлмэришэд бүхы коллективээрээ субботнигто хабаадалсажа, эгээл үндэр бүтээсэ түйлаба. Тус коллектив үсэгэлдэр Северобайкальск станциһаа Таксимо станци хүрэтэр ашаанай 8 поезд ябуулжа, олон мянган тонно ашаа зөөгөө, 2 тепловоз, 10 вагон заһабарилаа, локомотивна депогойнгоо газаагуурхиие болбосон түхэлтэй болгоо юм. Энэ үдэр хүдэлжэ олоһон мүнгэеэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада оруулба.

«Нижнеангарсктрансстрой» трестын 12 мянган хүдэлмэришэд үсэгэлдэр эдэбхитэйгээр гаража, байрын гэрнүүдые, социально-соёлой байшангуудые, промышленна объектнүүдые барижа, Витим тээшэ түмэр харгын рельс табиба. Северобайкальск городойнгоо хүдэлмэришэдэй поселогуудай үйлсэ болон талмайнуудые болбосон түхэлтэй болгохо юм.

Барилга-хабсаралгын 708-дахи, 581-дэхи, 670-дахи поезднуудай коллективүүд субботнигой үдэр илангаяа бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаа. 708-дахи СМП-гэй 612 хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, алба хаагшад ажалдаа гаража, 26 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэбэ.

«БАМтоннельстрой» управлениин хүдэлмэришэд ажалай һайндэрэй үдэр Байгалай эрьеын, Хойто-Муяын, Кодарай тоннельнүүдэй барилгада хабаадалсаа. Тоннельнэ 12-дохи отрядай хүдэлмэришэд 6 метр газар малтаба.

Байгалай эрьеын тоннельнүүдые баридаг 16-дахи отрядай коллектив мүн лэ эрхим түрүү ажалаараа суурхажа эхилһээр үнинэй. Тус отрядай 660 хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд субботнигто хабаадалсажа, 17 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэжэ, арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада 4200 түхэриг оруулба.

В. СТАРКОВ,
КПСС-эй Хойто-Байгалай горкомой промышленностиин болон барилгын таһагые даагша.

УЛААН-ҮДЫН РАЙОН

Коммунис ажалай һайндэр манай районой үйлэдбэриин коллективүүдтэ урдынхидаал адли тон эмхитэйгээр үнгэрбэ.

Жэшээнь, «Пригородный» совхозой хүдэлмэришэд үйлэдбэриин 12 участок дээрэ хүдэлбэ. Энэ үдэр бүхыдөө 25 центнер һүн һаагдаа, теплицэнүүдһээ 24 центнер овощ суглуулагдаа, хүдөө ажахын бусадшье продукци үйлэдбэрилэгдөө.

Район доторнай «улаан субботын» үдэр хамта дээрээ 400 центнер һүн һаагдаа, эбэртэ бодо малай шэгнүүр 150 центнерээр, гахайнуудай—38 центнерээр нэмээгдээ, 500 мянган үндэгэн абтаа, 240 тонно һоломон суглуулагдаа, 30 тонно хартаабха илгагдаа.

Колхоз, совхозуудта эхилжэ байгаа хабарай хүдэлмэринүүд энэ үдэр эршэ дэлисээ горитой нэмээбэ. Сабшалангууд дээрэ ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри бэелүүлэгдээ: 200 гектар уһалагдаа, 450 гектар сэбэрлэгдээ, 450 гектар борнойлогдоо. Дүн хамта 500 тонно шэбхэ, 300 тонно минеральна үтэгжүүлгэ поли дээрэ гаргагдаба. 8000 һургааг столгодобо.

Энэ үдэр 80 мянган түхэригэй промышленна продукци үйлэдбэрилэгдөө. Эрхим бүтээсэ туйлаха гэжэ уялга абаһан Шалуутын холимол тэжээлэй заводой коллектив 14,5 мянган түхэригтэ малай үнэтэ тэжээл үйлэдбэрилэн гаргаа. Ивалгын кондитерска фабрикын, Госкомсельхозтехникын Улаан-Үдын отделениин коллективүүд мүн лэ шалгарһан байна.

Шухала энэ энэ хэмжээ ябуулгада район соо 22 мянган хүн хабаадажа, 31 мянган түхэриг табан жэлэй жасада оруулаа.

А. БОЧЕЕВ,
КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой таһагые даагша, субботник үнгэргэлгөөр районно штабай гэшүүн.

ХЯАГТА

Районой ажалшад бүхэдэлхэйн агуу багша В. И. Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойдо зорюулагдаһан коммунис субботнигто эдэбхитэйгээр хабаадаба. «Улаан субботын» үдэр районой промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай, организацинуудай, мүн колхоз, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд нэгэ хүн шэнгеэр эбтэй эетэйгээр хүдэлһэн байна.

Энэ талаар Хяагтын ээрэлгэнэхэлгын фабрикада коммунис субботник илангаяа һайнаар үнгэрөө. Үглөөгүүр эндэ ажалайнь урда тээ «улаан субботодо» зорюулагдаһан олон хүнэй хабаадалгатай митинг болоо.

Тиигэжэ тус предприятиин коллектив үдэрэй туршада бүхыдөө 29,8 мянган түхэригэй товарна продукци үйлэдбэрилөө. Гадна үргэн хэрэглэлэй 29 мянган түхэригэй эд бараа арад зоной хэрэглэмжэдэ гаргаһан байна. «Улаан субботын» үдэр дүн хамта 10,5 мянган дотор хубсаһан, 4,5 мянган гадар трикотаж хубсаһан бэлэн болгогдожо, складта тушаагдаа.

Районой ажахынууд соошоо «Родина» колхозойхид коммунис субботнигые эмхитэйгээр үнгэргэбэ. Үсэгэлдэр эндэ 745 хүн гаража, эбтэй эетэйгээр хүдэлөө. Тэдэнэрэйнь 350-ниинь өөһэд өөһэдынгөө ажалые хэһэн байна. Эдэнэр механизаторнууд, һаалишад, хонишод, луговодууд болоно.

Апрелиин 21-дэ колхоз дотор 200 кубометр барилгын модон бэлэдхэгдээ, 150 гектар нуга сабшалан сэбэрлэгдээ, 50 гектар газар уһалагдаа, 100 тонно наг шэбхэ таряалан, сабшалан дээрэ гаргагдаа. Иигэжэ бүхыдөө 2564 түхэригэй ажал хэгдэжэ, тэрэ мүнгэниинь табан жэлэй жасада эльгээгдээ.

Районой «Сельхозхимия» нэгэдэлэй трактористнарай, автомашинын жолоошодой хүсөөр энэ үдэр ажахынуудай сабшалан, таряалан дээрэ 600 тонно наг шэбхэ шэрэгдээ, Харанхын станциһаа 100 тонно минеральна үтэгжүүлгэ колхоз, совхозуудта абаашагдаа. Гансахан автомашинануудаар 5 мянган тонно-километр ажал хэгдэһэн байна.

Иигэжэ районой хото болон хүдөөгэй оло мянган ажалшад энэ ажалай һайндэртэ хабаадажа, табан жэлэй жасада 28 мянган түхэриг оруулаа.

Т. КЛОЧИХИНА,
манай штатнабэшэ корр.

СЭЛЭНГЭ

Районой, 26 мянга гаран ажалшад коммунис субботнигто хабаадажа, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилбэ.

ГРЭС-эй энергетигүүд коммунис ажалай вахтада жагсажа, байгша оной нэгэдэхи кварталда алмаһан 4 мянган тонно түлишэеэ хэрэглэжэ, энэ үдэр 6 миллион 500 мянган киловатт-час электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилэн гаргаба.

ГРЭС-эй хоёрдохи ээлжээнэй объектнүүдые бодхоожо байһан барилгын управлениин коллектив субботнигой үдэр ажалай үндэр бүтээсэ харуулаа. Эдэнэр бүхыдөө 20.326 түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэжэ, 4876 түхэригыень арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада оруулаа.

Холбоолжоной уурхайн горнягууд энэ үдэр 8 мянган тонно шулуу нүүрһэ малтажа абахаһаа гадна, 1 тепловоз, заһабарилаа. Табан жэлэй жасада холбоолжонойхид 3,5 мянган түхэриг дамжуулан оруулба.

Гусиноозерскын бүхы предприяти, организацинууд субботнигой үдэр дүн хамта 38014 түхэригэй гэхэ гү, нёдондоной субботнигойхиһоо нилээд дээшэ продукци үйлэдбэрилһэн байна.

Колхоз, совхозуудай ажалшад мүн лэ эдэбхитэйгээр коммунис субботнигто хабаадаба. Тусхайлбал, «Бестужевский» совхозой хүдэлмэришэд энэ үдэр 3 мянган һургааг, 300 бахананууды бэлдэжэ, сабшалангаа хорёолһон, уһалууриин системэнүүдээ заһабарилһан байна.

Н. НАМСАРАЕВ,
манай корр.

ХОРИ

Район дотор коммунис субботнигто хамта дээрээ 12 мянга гаран хүн хабаадаба. Тэдэнэй 3756-ниинь ажалладаг газарнуудтаа хүдэлөө. Энэ үдэр районой промышленна предприятинууд 33.500 түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаа. 18 мянга шахуу түхэригэй хэмжээтэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэгдэбэ. Хандагайн, Хүрбын, Дээдэ-Үдын леспромхозуудай хүсөөр 1860 кубометр барилгын модон, 370 кубометр түлеэн, 116 кубометр хюрөөдэгдэһэн материал бэлэдхэгдэбэ.

Хүрбын леспромхозой, «Бурводстройн» барилгын управлениин нүүдэл оньһожоруулагдамал колонныи коллективүүд заншалта коммунис субботнигой үдэр эрхим бүтээсэтэ, үндэр шанарта ажалаараа шалгаран, түсэбтэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада тус тустаа 2700, 1239 түхэриг оруулба.

Районой совхозуудай коллективүүдэй хүсөөр 27.226 түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдөө. Энэ үдэрэй туршада ажахынуудай сабшалан, бэлшээри, таряалан дээрэ 1560 тонно наг шэбхэ зөөгдөө, 560 гектар газарай шулуу шохой, бог шорой, һөөг бургааһан сэбэрлэгдээ. Мүн 24 километр ута посхоод баригдаба. Тиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд түсэбтэ табан жэлэй жасада 14.561 түхэриг мүнгэ оруулха гэһэн зорилгоёо бэелүүлжэ шадаа.

Р. КАЗАЗАЕВ,
КПСС-эй Хоринн райкомой секретарь, коммунис субботник үнгэргэлгөөр районно штабай начальник.

БЭШҮҮР

Байгша оной ленинскэ субботник манай райондо урданайхиһаа эмхитэй һайнаар үнгэрбэ. Эртэ үглөөнһөө тосхон, һууринууд дээгүүр, һайндэрэй хүгжэм зэдэлжэ, найман сагай дүтэлхэдэ районой түбтэ, бусад предприяти, ажахынуудаар баярай митингнууд болобо.

Тус субботнигто бүхыдөө район соо 13 мянган гаран хүн хабаадажа, энэ үдэр олоһон 31 мянган түхэриг салин хүлһэеэ табан жэлэй жасада дамжуулба.

Бүхыдөө районой промышленна предприятинууд 496 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилһэн, 20.000 тонно ашаа зөөһэн, 14 мянган түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри дүүргэһэн байна. Жэшээнь, Потанинай модо бэлэдхэлгын пунктын коллектив дүрбэн һарынгаа түсэбые В. И. Ленинэй түрэһэн үдэр —апрелиин 22-то дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн аад, «улаан субботын» үдэр тэрэнээ бэелүүлэө.

Колхоз, совхозуудта дүн хамта 360 центнер һүн һаагдаа. эбэртэ бодо малай шэгнүүр 126 центнерээр нэмээгдээ, таряалан, сабшалан дээрэ 460 мянган тонно шэбхэ гаргагдаа.

Районой һуурин тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэридэ 3 мянган гаран хүн хабаадаба.

В. БОРИСОВ,
«Бичурский хлебороб» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

ЗЭДЭ

Районой промышленна предприятинуудай, барилгын болон транспортын, колхоз совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад коммунис субботнигто эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, ажалай үндэр бүтээсэ түйлаа. Эдэнэрэй хажуугаар тосхон һуурин бүхэнэй хүн зон, тэрэ тоодо: пенсионернүүд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, һургуулиин һурагшад эршэ түгэсөөр ажаллажа өөһэдынгөө хубитануудые яһала оруулалсаа.

«Улаан субботын» һайндэртэ бүхыдөө 181 мянга гаран хүн хабаадаба. Тэрэнэйнь 258 хүдэлмэришэд транспортда, 533 хүн барилгада, 420 хүн промышленна предприятинуудта хүдэлжэ, нилээд ехэ ажал хэһэн байна.

Колхоз, совхозуудай нуга сабшалан, таряалан дээрэ, фермэ гүүртэ болон отарануудта дүн хамта 6375 хүн ажалай һайндэртэ хабаадалсаа. Иигэжэ районой ажалшад һайндэрэй үедэ олоһон 35,4 мянган түхэригөө Эхэ оронойнгоо нөөсэдэ оруулһан байна.

Манай корр.

ХУРАМХААН

Нютагай ажалшад нэгэ хүн шэнгеэр субботнигто гаража, ажалдаа үндэр үрэ дүн түйлан хүдэлөө. Хурамхаанай леспромхозой, «Бурводстрой» трестын нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннонууд үсэгэлдэр үглөөнэй 8 часта сугларжа, митинг үнгэргэһэнэйнгөө удаа, ажалай үльгэр жэшээ харуулба.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхид, районой зургаан совхозой хүдэлмэрилэгшэд энэ үдэр таряалан дээрэ наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ тараһан, һургааг, модо отолһон, нүгөөдэ зариманиинь таряанай поли хорёолһон байна. Мал ажалай фермэ, гүүртын хүдэлмэрилэгшэд байра байдалаа сэбэрлээ, сагаадаа.

Районой промышленна предприятинуудай, колхоз совхозуудай 10300 хүн коммунис субботнигто хабаадалсаа. Үдэрэй туршада тэдэнэр 11 мянган түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри, 3,5 мянган түхэригэй барилга хэжэ, 3,8 мянган түхэриг мүнгэнэй промышленна продукци гаргаа. Тиихэдэ хүдөө ажахыда 14 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэгдээ.

Субботнигой үдэр олдоһон 24 мянган түхэриг мүнгэн арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада оруулагдаа.

Г. МАЛЫГИН,
субботник үнгэргэлгөөр штабай начальник.

МУХАР-ШЭБЭР

Ленинскэ субботнигой үдэр районой ажалшад нэгэ хүн шэнгеэр хабаадажа, москвагайхидай үүсхэлые халуунаар дэмжээ.

Субботнигто дүн хамта 11600 хүн гаража, 5200-ниинь өөһэдынгөө хүдэлдэг газарта үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллаһан байна. Тэрэ тоодо промышленностьда 1120 хүн, транспортда — 170 хүн, барилгын хүдэлмэридэ — 550, хүдөө ажахыда 6600 хүн хабаадаһан байна. Мал ажал дээрэ хүдэлдэг 2550 хүн байра байдалаа сэбэрлэн сагаадаа. Тосхон, һууринуудаа болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ районой 3370 хүдэлмэрилэгшэд оролдосо ехэтэйгээр хабаадаа.

Энэ үдэр районоймнай ажахынуудай һаалишад 330 центнер һү һаажа, малшаднай 10 центнер мяха үйлэдбэрилөө.

«Улаан субботын» үдэр 36 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэгдээ. Тэрэ тоодо барилга-хабсаралгын хүдэлмэри 10700 түхэригтэ, ашаа зөөлгэ—6100 түхэригтэ, арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгэ 10700 түхэригтэ хүрэһэн байна.

Коммунис субботнигой үдэр олдоһон 35.450 түхэриг мүнгэн арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада оруулагдаха юм.

В. БАДМАЖАПОВ.

АХА

Орлиг тосхонһоо 70 гаран хүн колхозуудта ошожо, горитой ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Тодорхойлбол, тэрэ үдэр бүхыдөө 20 гаран километр утатай посхоод баригдажа, 100 улуутэй тонно наг шэбхэ зөөгдэһэн, мүн 1500 кубометрһээ бага бэшэ түлеэн отологдожо бэлдэгдээ юм. Районоймнай промышленна предприятинууд субботнигой үдэр 7 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилһэн байна. Тиихэдэ барилгашад 2 мянга шахуу түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри бүтээгээ юм.

Тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эртээнһээ бэлдэжэ захалһан юм. Ажахын механизаторнууд, модошо дархашуул болон мэргэжэлтэд ойдо барилгын модо, поли, сабшалан хорёолхо һургааг отолжо бэлэдхээд зөөһэн байна. Тиихэдэ түлеэн болгогдохоор горитойхон ехэ модон унагаагдажа, мүшэр, гэшүүһэнһээ сэбэрлэгдээ юм. Энэ хүдэлмэри колхозой правлениин түрүүлэгшын орлогшо Ж. Б. Мангадаевай хүтэлбэри доро ябуулагдаа.

Ажалай һайндэр мэтээр үнгэрһэн энэ үдэр бүхыдөө 2 мянга гаран хүн ажаллажа, арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада найман мянга шахуу түхэриг мүнгэ оруулһан байна.

В. ГАЛСАНОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Апрелиин 22-һоо 29 хүрэтэр

В. И. ЛЕНИНЭЙ ТҮРЭҺЭН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40—«Зарядкада зогсогты!». 9.50—Кубын Республика тухай телеочерк. 10.25—«Будильник». 10.55—«Советскэ Союзда алба хэнэб!». 11.55—«Элүүр энхэ байлга». 12.40—«Үглөөнэй почто»—хүгжэмтэ дамжуулга. 13.10—Совет газар дээрэ уулзалга. 13.25—«Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 14.25—«Хүгжэмтэ киоск». 15.10—«Здравствуй, река».—үхибүүдтэ фильм. 16.10—«Пионерэй үетэнэй дуунууд». 17.00—«Аяншалагшадай клуб». 18.00—«Балаково. Атомын барилга дээрэ». Ажалшадай бэшэгүүд, гомдолнууд болон дурадхалнуудай талаар партийна ба совет организацинуудай ябуулдаг хүдэлмэриин дүршэл тухай». 19.00—«Уласхоорондын шэнжэлэл». 19.45—Мультфильмнүүд. 20.20—Спортивна гимнастикаар СССР-эй чемпионат. 21.00—Баримтата фильм. 22.00—«Время». 22.35—«Эб найрамдал ба залуушуул». 23.10—Гүрэнэй дуу, хатарай, «Шленск» ансамблиин концерт (Польшо). 24.00—Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—«Зарядкада зогсогты!». 9.15—Ород арадай инструментнүүдэй «Орловский сувенир» гэжэ ансамблиин концерт. 9.35 — Баримтата фильм. 10.00—«Ород хэлэн». 10.30—«Арадай уран бэлиг». 11.15—Баримтата фильм. 11.35 —Л. В. Бетховен. «Аппасионата» 12.00—Столой теннисээр Европын чемпионат. 12.35 — Ульяновска телестудиин программа. 13.35— аймагта». 14.35— … республиканууд … 15.05—Гайхамшаг … сэдхэгшэд—… лауреадууд. … Светланов. 15.55— … нүхэр!» 16.25— … вура»—4 серитэй … най фильм (1-дэхи …) —Фильм-концерт … танда зорюулагдаһан … 18.45—«Москвагай … гэрнүүд». 20.00— … дой музей. Ород … босорол. 20.30— … рүүлгын фильмүүд … галан нойрсоты, … 21.15—Хүн. Газар … тэмсэ. 22.00— … «Весна 29-го» — … най фильм. 00… фильм.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55—Баримтата фильм. 10.15 — «Приключение Травки» — үхибүүдтэ фильм. 11.25 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 12.25 — Фильм-концерт. 12.55 — Шэнэ һонин. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35—«Табан жэл—хүн бүхэнэй хэрэг». 16.15 — «Звездочет». 16.50 — «Эрдэм ухаан ба техникэ». 17.00 — «Буратиногой выставкэ». 17.30—Хатарай концерт. 17.55 — «Хуули мэдэхэ гүш?—гэһэн циклһээ дамжуулга.

Улаан-Үдэ. 18.45—«Байгал»—нютагуудай һонин. 18.55 — «Алтайн эрдэни зэндэмэни»—киноочерк. 19.05—«Байгал»—мэдээсэлэй программа. 19.25 —Экономическа шэнжэлэл.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — Буряад хэлэнэй хэшээл.

Москва. 20.35 — ССР Союзай Гүрэнэй Академическэ Бага театрай «Ретро» гэһэн фильм-зүжэг. 22.00 — «Время». 22.35 —Фильм-зүжэгэй үргэлжэлэл. 23.35 — «Збигнев Водецкий студида» — Польшоһоо дамжуулга. 24.00 — Баримтата фильмүүд. 00.30 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 9.35, 10.35 —Түүхэ. 8-дахи класс. 10.05—«Срод хэлэн». 11.05—Астрономи. 10-дахи класс. 11.35 12.40 — А. Н. Толстой. «Русский характер». 12.05—«Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 13.10—Ботаника. 13.30 — «Багшада — хүгжэмэй хэшээл». 2-дохи класс. 14.30 — «Шинии ленинскэ библиотекэ». 15.05—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 15.20—Ю. Тынянов. Бодолгонууд ба уулзалганууд. 16.25 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 17.35 — «Ангар гоохон дуухэй» … рүүшынхэз … жэлэй ойдо. … мэн тухай уг…

Москва. 18.… һургуули» — … хэндэнь — … 19.30 — Концерт…

Улаан-Үдэ. 19.… холнууд.

Москва. 20.00 — … ба ажал хэрэг…

Улаан-Үдэ. 20.… раха темэдэ…

Москва. 21.00 — … нойрсоты, … — Уласхоорондын … 22.00 — «Время» … «Кочующий фронт» … һайханай фильм…

ВТОРНИК, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Буратиногой выставкэ». 10.25 — «Ретро»—фильм-зүжэг. 12.45 — Шэнэ һонин. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35—Баримтата фильм. 16.15 — Фильм-концерт. 16.35 — «Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 17.05 — А. Мицкевич «Сонедүүд». 17.40 — «Дохёогоо үгыт, горнистнууд». 18.10 — «Бултанда зорюулагдаһан стадион».

Улаан-Үдэ. 18.40 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 18.50 — «Табан жэлэй туг баригшад». 19.20 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.05 — Мультфильмнүүд. 20.30 — Эрдэм ухаанай ба техникын талаар 1984 оной Ленинскэ шангай лауреадууд. 21.15 — Арадай хоорнуудай бүхэроссин хоёрдохи харалга. 22.00—«Время». 22.35—Телевикторина. 00.15—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Түүхэ. 5-дахи класс. 10.05, 13.40 — Француз хэлэн. 11.05 — ПТУ-гай һурагшадта. Гоё һайханиие ойлгожо һургаха. 11.35, 12.40 — Физикэ. 8-дахи класс. 12.05 — «Шатарай һургуули». 13.10 — Совет гүрэнэй ба хуулиин үндэһэ һууринууд. 14.10 — Декабристнууд тухай хөөрөөн. И. Пущин. 15.10 — «Объективтэ — шонын бүлэ». 15.30 — В. Шекспирэй зохёол бүтээлнүүд. 16.15 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 17.30 — «Театральна уулзалга». 18.10 — «Энээниие хүн ба … зэргэтэй» …

Москва. 18.40 — … фильм. 19.30 — …

Улаан-Үдэ. 19.… холнууд. 19.55 — … лаг» — телеальманах … — Мультфильм…

Москва. 21.00 — … нойрсоты, багашуул! … «Ургамалай аймаг» … «Время». 22.35 — … 5 серитэй уран … фильм (Польшо) … 23.35 — Дуун, … 00.30 — Хоккейгээр … чемпионат. «Спартак» … тор» (2-дохи, 3-дахи …)

СРЕДА, 25

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 —Мультфильмнүүд. 10.20 — Баримтата фильм. 10,45—«Урданай аялга һайхан дуунууд» 11.25 — «Аяншалагшадай клуб». 12.15 — Шэнэ һонин. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.30 — Баруун Сибириин кинохроникын студиин баримтата фильмүүд. 16.10—«Газар дээрэ, огторгойдо, далай дээрэ». 16.40 — Т. Тренев. «Любовь Яровая». 17.30—Н. Паганини. Оркестртэй хамта скрипкэ дээрэ наадагдаха 1-дэхи номерой концерт. 18.10—… 16 хүрэтэр ба тэрээнһээ дээшэ наһанай». 18.55—Баримтата фильм. 19.30 — Мультфильм. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 20.10 — «Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.30 — «Арадай аялга дуунууд». 20.45—«Вера» — теле-зүжэг. 22.00—«Время». 22.30 — «Бултанда зорюулагдаһан хүгжэм». 23.35—Баримтата фильм. 23.45—«Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 24.00 — Футболоор олимпийскэ мүрысөөнэй шэлэлгын матч. СССР-эй ба Венгриин суглуулагдамал команданууд.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Художник М. Греков»—баримтата фильм. 9.35 10.45 —Байгаали шэнжэлэлгэ. 2-дохи класс. 9.55 — «Детство Твардовского» — баримтата фильм. 10.15, 13.40 —Немец хэлэн. 11.05—«Слово о полку Игореве» ба ородой соёл культура. 11.35 12.40—Түүхэ. 9-дэхи класс. 12.05—«Гэр бүлэ ба һургуули». 13.10 —М. Мусоргский. «Хүгжэм». 14.10—И. С. Тургеневэй ажабайдалай ба зохёохы ажал ябуулгын хуудаһанууд». 14.55 —Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 15.20 — В. Шекспир… бүтээлнүүд. 16.1… һонин.

Улаан-Үдэ. 18.55 … тэ «Одохон» … нүүдэй залнууд…

Москва. 20.00 — … хоногой спорт…

Улаан-Үдэ. 20.… холнууд. 20.40 — … агитаторнууд … форматорнууд…

Москва. 21.00 — … нойрсоты, багашуул … — «Барилга ба …» 21,25—«Эб найрамдал … луушуул». 22.00 — … 22.30 — «Кукла» … уран һайханай … дохи сери).

ЧЕТВЕРГ, 26

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 —Мультфильмнүүд. 10.20 — «Кармен». 11.20—«Территория»—уран һайханай фильм. 12.55 — Шэнэ һонин. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35—Баримтата фильм. 15.50—«Ород хэлэн». 16.20 — Концерт. 17.05 — «Танзани». Киноочерк. 17.30—Совет уран зурагай искусствада коммунистын образ.

Улаан-Үдэ. 18.00 — «Байгал» —нютагуудай һонин. 18.10—Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 18.25—Мультфильм. 18.35 — «Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 18.55 — Олон түмэн ажалшадай ленинскэ университет. 19.30 — «Люди и куклы» гэжэ ансамблиин концерт. 19.45 — «Мүнөөдэр— түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Түрүү —зэргэдэ дабшагшад».

Москва. 20.35 — «Укрощение строптивой»—Совет Армиин Түбэй академическэ театрай фильм-зүжэг. 22.00 — «Время». 22.30 — Г. Каспаров В. Смыслов хоёрой түгэсхэлэй нааданай дүнгүүд тухай. 23.05 —Урданай хүгжэмэй ансамбль наадаха. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Юрэнхы биологи. 10-дахи класс. 10.05, 14.05 — Испан хэлэн. 11.05—В. Маяковский. «В. И. Ленин» гэһэн поэмэ. 11.35, 12.40 — Зоологи 7-дохи класс. 12.00 — «Эжын һургуули». 12.30—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 13.05 — Физикэ. 7-дохи класс. 13.35 — Түүхэ. 4-дэхи класс. 14.35 — «Хариин оронуудай уран зурагай искусство». 15.20 — «Птицы над городом» — уран һайханай фильм. 16.35—Шэнэ һонин. 18.00 — «Эдир-шуулэй уран …» «Москва ба москвичууд» …

Улаан-Үдэ. 18.55 … жэлэй туг баригшад … «Манай партийна …»

Москва. 20.00 — … дэлхэй дээрэ … хүдэлөөн».

Улаан-Үдэ. 20.… фильм. 20.45— …

Москва. 21.00 — … нойрсоты, багашуул … —«Нүхэдэй шэрээ» … «Время». 22.30— … серитэй уран һайханай … (3-дахи сери). … 00.30— Хоккейгээр … чемпионат. ЦСКА … 2-дохи, 3-дахи …

ПЯТНИЦА, 27.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00— «Время». 9.40— Үглөөнэй гимнастика. 9.55—«Дохёогоо үгыт, горнистнар». 10.25— Ород арадай инструментнүүдэй «Орловский сувенир» гэжэ ансамблиин концерт. 10.45— «Укрощение строптивой» — фильм-зүжэг. 12.10— В. А. Моцарт. «Юпитер». 41-дэхи симфони. 12.45 —Шэнэ һонин. 15.15— Шэнэ һонин. 15.35 — Азербайджанай телестудиин баримтата фильмүүд. 16.35 — «Хүхюун стартнууд».

Улаан-Үдэ. 17.20— «Сэлэнгэ» (буряадаар). 17.55—«Партиин шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн».

Москва. 18.30— «Онтохондо айлшаар», «Сказка о рыбаке и рыбке».

Улаан-Үдэ. 19.30— «Байгал»

Москва. 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00—«Хүн ба хуули». СССР-эй Верховно Сүүдэй 60 жэлэй ойдо.

Улаан-Үдэ. 20.30—«Байгал» —мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.50—«Нам здесь жить»— гурбан серитэй уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 22.00—«Время». 22.35— «Дуулаябди, нүхэдүүд». 00.30 — «Мүнөөдэр— түби дэлхэй дээрэ». 00.45 — Волейболоор уласхоорондын уулзалга. Эрэшүүл. СССР-эй ба Бразилиин суглуулагдамал команданууд.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Хүгжэм. 1-дэхи класс. 10.05, 13.45 — Англи хэлэн. 11.05 — ПТУ-да һурагшадта. Астрономи. 11.45, 12.40 — Түүхэ. 7-дохи класс. 12.30 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 13.05 — «Поэзи». Н. Асеев. 14.15 — Совет графическа искусство. Б. И. Пророков. 14.45 — «Эрдэм ухаан хүсэн». 15.30 — Н. Г. Гарин-Михайловский. 16.10 — Шэнэ һонин, 17.20 — Баримтата фильм. 17.50 — Грузиин ССР-эй уран һайханай коллективүүдэй концерт.

Улаан-Үдэ. 18.30 … сарахан … 18.50 — … лагдаһан программа…

Москва. 19.30 — … аялга дуунууд». … носхоолнууд. 19.55 — … доной комплекс … жуулга. 20.30 — … дуунууд ба дуун…

Улаан-Үдэ. 20.50 … фильм.

Москва. 21.00 — … нойрсоты, багашуул … РСФСР-эй габьяата … Лундстремэй хүгжэм … эстрадна оркестр … 21.50 — Эрдэм … фильм. 22.00 — … — «Кукла» — 5 … һайханай фильм (4-…

СУББОТО, 28

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Хүхюун стартнууд». 10.40 — Фортепианна хүгжэмэй концерт. 11.05 — «Спортлотогой» 17-дохи тираж. 11.15 — «Весна 29-го» — уран һайханай фильм. 12.50 — Шэнэ һонин. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Ороной телестудинуудай баримтата фильмүүд. 15.50 — «Поэзи». С. Смирнов. 16.45 — Шатарай һургуули. 17.15 — Баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 17.45 — «Байгал»—нютагуудай һонин. 17.55 — «Экономическа шэнжэлэл». 18.10 — «Прибайкалида нэмэл бэшэгэй үдэр». 18.50 — «Экономическа туршалга». 19.20 — «Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00—Концерт. 20.20—«Манай саад». 20.50 — «Нам здесь жить»— 3 серитэй уран һайханай фильм (2-дохи сери). 22.00— «Время». 22.30 — Дүрэ буляалдаалгын барилдаагаар Европын чемпионат. Швециһээ дамжуулагдаха. 23.00 — Футболоор СССР-эй кубок. «Факел» (Воронеж) — «Спартак» (Москва).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Мария Ермолова» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 9.35, 10.35 — Физикэ. 7-дохи класс. 10.05 — Ород хэлэн. 11.05 — Гоё һайханиие ойлгодог байхаар хүмүүжүүлгэ. 11.35, 12.45 — Түүхэ. 6-дахи класс. 12.00 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 13.10—Географи. 5-дахи класс. 13.40 — Юрэнхы биологи. 10-дахи класс. 14.10 — «Совет гүрэнэй ба хуулиин үндэһэ һуурин» 8-дахи класс. 14.40 — Байгаали шэнжэлэлгэ. 2-дохи класс. 15.00 —Шинии ленинскэ библиотекэ. … Гайдник … 16.15 — Шэнэ … «Объектив». … мар гэрнууд. … визионой … Баримтата …

Улаан-Үдэ. 19.45 … ша классикын … клуб. 20.25 — … захилнуудаар …

Москва. 21.00 — … нойрсоты, … Концерт. 22.00 — … 22.30 — «Кукла» … уран һайханай фильм … сери). 00.05 — … дын артистнуудай …

ВОСКРЕСЕНИ, 29

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Хүүгэдэй уран һайханай коллективүүдэй концерт. 10.25 — Баримтата фильм. 10.55 — «Купалинка»—фильм-концерт. 11.25 — «О чем молчала тайга»—үхибүүдтэ фильм. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Анда хотонуудай бүхэдэлхэйн үдэртэ. 16.05 — «Пеппи—длинный чулок»—үхибүүдтэ фильм. 18.55 — «Уран зурагай искусство». 19.00 — Хүндэ атлетикээр Европын чемпионат. Испаниһаа дамжуулагдаха. 19.30 — «Лениниана». «Н. А. Андреевэй скульптура».

Улаан-Үдэ. 20.00 — Нүхэр дуун» — телеконкурс.

Москва. 20.50 — «Нам здесь жить» — 3 серитэй уран һайханай фильм (3-дахи сери). 22.00 — «Время». 22.30 — Кинопанорама. 00.05 — Баримтата фильм. 00.15 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Поэзи». О. Берггольц. 10.20 — Харгын аюулгүйе сахиха. 10.30—«Ажабайдалай хараа зам». 11.20—Баримтата фильм. 11.40 —Совет дуунай концерт. 12.15 — Дүрэ буляалдалгын барилдаагаар Европын чемпионат. Швециһээ дамжуулагдаха. 12.40—Баримтата фильм. 13.10 — Эдиршүүлдэ зорюулагдаһан хүгжэмтэ дамжуулга. 15.20 — Буудалгаар уласхоорондын мүрысөөн. 15.50 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын 7-дохи конкурсын лауреадуудай концерт. 16.50 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.15 — … айлшад». Тувын зохёолшо … танай бүлэг. 18.50 — … хэлэнэй хэшээл. 19.… жэмтэ уулзалга…

Москва. 20.00 — … 20.20 — «Хани …» 21.00 — «Амгалан … багашуул!» 21.15 — … энхэ Байгал». 22.00 — … 22.30 — Фильм-концерт … — Хоккейгээр СССР-эй … нат. «Динамо» (М…) — «Спартак».

Редактор Р. Б. ГАРМ…

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Партиин даабари дүүргэхэбди!» — Хойто-Байгалай районой партийно-ажахын эдэбхитэдэй зүблөөн тухай материал. Агуухэ үүсхэлэй үргэлжэлэл» — коммунис субботнигой материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Партиин даабари дүүргэхэбди». «Улаан субботын» адресууд» — мэдээсэлнүүдэй суглуулбари. «Хани харилсаанай ба харилсаа холбооной замай баатарнуудта» — ТАСС-ай материал.

Гурбадахи хуудаһанда: 1984 оной Ленинскэ шангуудые олгохо тухай КПСС-эй ЦК-гай болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Тогтоол.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Хэрбээ ехэ зорилго урдаа табяа һаа...». — В. Бадмаевай статья. Уласхоорондын мэдээсэл.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат 2-66-76; отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-64-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, 2-57-63 информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61 выпускающие —2-35-95 отдел объявлений —2-65-54

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Н-03439. Заказ № 94. Индекс 0460…